

1770.

1. Beemamius, Gustavus Berth : De taxatione et accep-
tatione in solutum intermistica praedictorum
debitoris in concursu ad const. Ducat. Megapol.
d. d. 29. Jan. 1646
2. Berens, Reinholdus : De Dracone arbore Clesii
3. Boehmerus, Georgius Ludovicus : De sibi adscriptis
in testamento alicui.
4. Broekel, Georgius : De usuris pretii, an et
quoniam tempore mercator illas exigere
possit.
5. Sellking, Francus : De Belgis seculo XII in
Germaniam advenis variisque institutis atque
juribus ex eorum adventu ortis.
6. Lampe, Henricus : De testamentifactione Bru-
menis

7. Pius hausen, Clem. Wickh. Ceral. De actore
contumace tam secundum jus communis quam
statutarium Hamburgense
8. Pnetter, Joanne Stephano: Joannis Georgii Kaemmel-
er, Frederici Maximilianii Moors, Joannis Telking,
Henrici Lampe . . . sollemnia inaugurata in-
dicit praemissa commentationis: De inaugura-
tione imperii Romani sub Constantino M. et VIII.
notis facta ejusque effectibus parte III: De
primae illius inaugurationis sub Constantino M.
factae veris effectibus.
9. Selchow, Jo. Henr. Christ. de: Selecta capita
Doctrinae de infamia.
10. Stecke, Joh. Georgius Christianus: De secreto
judicis super admissibilitate appellacionis

11. Stuhlmann, Francisco Henrico: De dominio per
contractum adestimatorium ante solutionem
pretii in accipientem non translati.

24
Pra. 23. num. 31. 46.

1770, 1

DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE
TAXATIONE ET ACCEPTATIONE
IN SOLVTVM INTERIMISTICA
PRAEDIORVM DEBITORIS IN CONCVRSV

AD
CONSTIT. DVICAL. MEGAPOL. D. D. 29. IAN. 1646.

QVAM

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO AC POTENTISSIMO PRINCIPE
AC DOMINO,

D O M I N O

G E O R G I O I I I.

MAGNAE BRITANNIAE, FRANCIAE, ET HIBERNIAE REGE,
DEFENSORE FIDEI, BRVNSVICENSIVM AC LVNEBVRGENSIVM
DVCE, S. R. I. ARCHITHESA VRARIO ET ELECTORE,

CONSENSV ET AVCTORITATE
ILLVSTRIS IVRECONSVLTORVM ORDINIS
PRAESIDE

GVSTAVO BERNH. BECMANNO,

IVR. VTRIVSQVE DOCT. PHILOS. MAG. ET VTRIVSQVE PROF.
PVBL. ORDIN. NEC NON CONSIL. AVL. REG.

PRO SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS

RITE LEGITIMEQVE OBTINENDIS
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVEMITTIT

AVCTOR

IOANNES GEORGIVS KAEMMERER

GVSTROVIO-MEGAPOLITANVS.

D. IIII. APRIL. clō 1666 LXX.

GOETTINGAE,
EX OFFICINA BARMEIERIANA.

DISSERTATIO INAVOCABILIS IURIDICA
DE
TAXATIONE ET ACCEPTA-
TIONE IN SOLVITVM INTERMISTICA
PRAEDICTVM DEBITORIS IN CONCVSSV
AN
CONSTITVTAL. MAGISTRI D. D. JAN. 1746.

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO.
SERENISSIMO AC POTENTISSIMO PRINCIPIS
AC DOMINI

D O M I N O
G E O R G I O III.

MAGISTRI PHTHARAE FRANKAE ET HIBERAE RECO-
DEI REGNI SVEVICVM AC SARDINIAE ET CORSICAE
DUCIS ET LIGURIAE PRINCIPIS

CONSERV. ET AUCTORITATE
IUSTITIAE IVECONSVLTORYM ORDINIS

AVSTRIAE
GVSTAVO CAROLO III. IMPERATORIS

PRO SVBMO IN PIRGOE PRAES. HONORIS
MAG. IURISCONS. CAESARIS

JOHANNES GEORGIVS KAMMERLIN

IN PIRGOE PRAES. HONORIS
MAG. IURISCONS. CAESARIS

IN PIRGOE PRAES. HONORIS
MAG. IURISCONS. CAESARIS

VIRO ILLVSTRI,
CONSULTISSIMO, EXCELLENTISSIMO,
DOMINO
CAROLO SIBETH,
IVRIVM LICENTIATO,
SYNDICO CIVITATIS GVSTROVIENSIS MERITISSIMO,
ET
SERENISSIMI DVCS MEGAPOLITANI
AB AVLAE CONSILII,
AVVNCVLO SVO ADMODVM DEVENERANDO,

NEC NON
VIRO SVMME REVERENDO,
AMPLISSIMO, DOCTISSIMO,
DOMINO
**THOMAE CHRISTOPHORO
LVGERO,**
PHILOSOPHIAE DOCTORI,
S. S. THEOLOGIAE BACCALAVREO,
PRAEPOSITO DIOECESEOS BÜTZOVIENSIS
GRAVISSIMO,
ET
MINISTRO VERBI DIVINI AD AEDEM BASILICAM
BÜTZOVIENSEM PRIMARIO,
AVVNCVLO SVO PLVRIMVM COLENDO,

PATRONIS ATQVE FAVORIBVS
PERENNI CVLTV SVSPICIENDIS,
HOC INAVGVRALE SPECIMEN
INTER
VOTA ARDENTISSIMA,
PRO
SALVTE, PROSPERITATE, ET FELICITATE EORVM
SVSCEPTA,
IN
SEMPITERNVM PIETATIS MONVMENTVM
CONSECRATVM ESSE VOLVIT

AVCTOR. SV. WM. COLENDI.

DISSERTATIO INAUGVRALIS
DE
TAXATIONE ET ACCEPTATIONE
IN SOLVTVM INTERIMISTICA PRAEDIO-
RVM DEBITORIS IN CONCVRSV

AD
CONSTIT. DVC. MEGAP.

D. D. 29. IAN. 1646.

§. I.

RATIO INSTITVTI

Tempore belli tricennalis, quo proxime elapso
saeculo Germania & imprimis Ducatus Megapo-
litanus premebatur, non raro ob rationem com-
munis necessitatis publicae concursus ad bona debitorum in
hoc Ducatu excitati sunt. Quumque ob communem pecu-

A

niae

niae inopiam hoc tempore non facile iustimentores in distractio-
 ne praediorum iudiciali inuenirentur, necessario euenit, vt,
 impedita hoc modo distractione bonorum debitoris obaerati,
 summa vsurarum creditoribus prioribus debitarunt, quippe
 quas secundum leges nostras motus concursus non sistit, in
 detrimentum creditorum posteriorum pendente concursu quo-
 tidie cresceret & augeretur. Cui quidem malo medelam ad-
 hibiturus Serenissimus Dux, ADOLPHVS FRIDERICVS proprio,
 & tutorio nomine Serenissimi Ducis GVSTAVI ADOLPHI, per
 modum decreti communis constitutionem promulgauit d. d.
 29. Ian. 1646. in qua inter caetera cautum legitur, vt intra
 duodecim hebdomades a die publicatae sententiae prioritatis
 creditores omnes ac singuli, in primis vero anteriores sine
 vlla mora taxationem bonorum debitoris eorumque distractio-
 nem curarent, atque si emtorem inuenire non possent, illi ex
 creditoribus anterioribus, qui secundum collocationis sen-
 tentiam & factam taxationem ex his bonis credita sua conse-
 qui possent, haec bona secundum taxationem, donec emtor,
 ad quem omni cura quaerendum obligati manerent, inueni-
 retur, *in solutum acciperent*, administrarent, & redditus eorum
 inter se pro rata diuiderent. Feliciora, quae hanc constitu-
 tionem insequuta sunt tempora, in quibus magis emtoribus
 praedia, quam praediis emtores quaerebantur, prouisionaliter
 hoc & interimistico remedio non indigebant, quo factum est,
 vt verus sensus & vsus constitutionis per longam annorum
 feriem memoriae hominum exciderit. Quum vero exitiabile
 atque

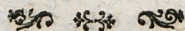
atque perniciosum bellum proximè finitum publica pecunia inopia (a), haud dissimilis priori, & exinde emergens similis emtorum defectus in his terris sequuta sit; non potuit fieri, quin ob redeuntem remedii, per dictam constitutionem introducti, rationem de eodem in usum reuocando iudices pariter ac creditores fuerint solliciti. Quoniam vero ob non usum eius, propter cessantem rationem per tempus fere immemorabile continuatum, interpretatione huius constitutionis usu fori adprobata & confirmata, quam *vsualem* dicunt, carimus; mirum in modum creditores hodie in explicatione & adplicatione eius inter se controuersias alunt, quae dissensiones potissimum circa indolem & effectus taxationis & acceptationis in solutum, quam haec constitutio praescribit, versantur. Quam ob causam operae pretium me facturum credidi, si auctoritatem ICTi magni nominis, SAM. STRYKII, existimantis, (b) optime sibi illos consulere, qui operam iis rebus impendant, quas publica commendat utilitas, & iudiciorum usus frequenti ventilatione dubias reddit, sequutus, in elaborando Specimine aliquo inaugurali grauissimum hoc argumentum iuris patrii mihi pro modo virium mearum excutendum sumerem. In quo proposito exsequendo ita versabor, ut

A 2

EX

(a) Cuius subleuandae causa nuperrime varia ventilata sunt consilia, qualia, quod publici iuris factum est: *Votum decisivum über verschiedene Gutachten im Credit-Wesen, Butzon und Wismar 1768.* exhibet.

(b) In praefat. *diff. de resignatione iuris ciuitatis*, in eiusd. *Dissert. Halensis.* iunctim editis Vol. I. p. 1293. seq.

ex genuina huius legis ratione veram huius taxationis & acceptationis in solutum indolem ac naturam, & exinde veros eius effectus explicare adnitar.

§. 2.

QVAEDAM AD HISTORIAM CONSTITVTIONIS DVICALIS

D. 29. IAN. 1646.

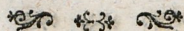
Sed haud a re alienum esse credo, si pauca, quae ad historiam dictae legis patriae spectare videntur, praemitterem. Exstat haec constitutio triplici loco typis mandata, eamque quidem exhibet: 1) Sereniss. ADOLPHI FRIDERICI & IOANNIS ALBERTI, D. M. fratrum, *Ordinatio Curiae Prouincialis*, cui addita legitur P. II. 2) PETR. TORNOVIUS, Ictus de patria praeclare meritus & Consul quondam Gustrouienfis, in *Tr. de feudis Meclenburgicis eorumque iure*, P. I. cap. 3. sect. 6. §. 9. p. 675. sqq. 3) P. F. ARPVS, Confiliarius quondam Cancellariae Suerinensis, in priuata legum, rem iudiciariam concernentium, collectione, quae sine addito eius nomine inscribitur: *Sammlung einiger Mecklenb. Landesgesetze vnd Verfassungen von Justitzsachen*, vbi prostat pag. 35. sqq. Quae tria quidem exemplaria legis nostrae in singulis verbis admodum inter se differre, nemo ibit infitias, qui ea modo inuicem contulerit. In qua lectionum diuersitate vtique adprobanda est eorum sollicitudo, qui in interpretanda & adplicanda hac lege in cogitationem de veritate lectionis habenda incidunt, eumque in finem operam conferunt. Quam ob causam cuius, patriae suae amanti,

amanti, maxime erit collaudanda cura atque industria Icti in patria eiusque foris illustri eruditionis laude conspicui, Confiliarii aulici, CAROLI SIBETH, fautoris summa mihi obseruantia venerandi, qui ad vera & genuina legis verba a falsis lectionibus, in exemplaribus prelo exculis obuiis, dignoscenda, optimam ingredi viam sibi visus est, si veritatem lectionum ex delineatione authentica siue archetypo constitutionis, ad acta tabularii regiminis Suerinensis, vti opinabatur, relato peteret. Qua in opinione Illustrissimum regiminis ordinem adiit, atque vt illud secum communicaretur, rogauit; quo facto iis, quorum curae Ducalis regiminis tabularium demandatum est, iussus in finem illius inuestigandi datus erat. Ex horum virorum relatione, ad regiminis iussum post peractam inuestigationem facta, & deinde cum Viro Illustri communicata, quam quum precibus meis fautor hic summopere colendus haud denegare minime dubitauerit, vltimis huius dissertationis paginis ad publicam eius memoriam ac notitiam subiicere placuit, fides sit, auctoritatem huius legis, omni licet adhibita opera, illis ibi non esse oblatam, sed reperiri solummodo constitutionis aliquod ἀπόγραφον, inscriptione manu B. IOANNIS COTHMANNI, qui tempore latae legis Cancellarii munereungebatur (c), facta praeditum. Neque hoc ἀπόγραφον cum caeteris exemplaribus, typis expressis, vbique

A 3

con-

(c) Eius in Cancellariorum Mecklenburgenfium numero meminit ERN. IOACH. DE WESTPHALEN in praefat. ad Monum. ined. Tom. III. pag. 10. not. r.

conuenire, sed contra valde passim ab iis partim defectu, partim diuersitate verborum, quae reliqua tria exemplaria praebent, discrepare, eadem relatio testatur, atque cuilibet statim ipsi patebit ex inspectione lectionum variantium, relationi in fine dissertationis obuias subiectarum, quas, comparando tria illa constitutionis exempla cum hoc *απορίαι*, auctores relationis diligenter animaduernerunt ac collegerunt, & quarum communicationem pariter beneuolentiae Viri Illustris debeo.

§. 3.

CONSTITVTIO IPSA EXHIBETVR.

Antequam vero ipsam argumenti dissertationis tractationem adgrediar, abs re esse haud videtur, ipsa constitutionis verba addere. Quapropter quum exemplum eius in *Ordinatione Curiae Prouincialis* obuium vitiose admodum se habeat, editio legis vero, a PETRO TORNOVIO exhibita, caeteris videatur esse correctior, quamuis eam passim etiam defectibus vitiisque laborare negari nequeat; in exemplari quodam typis excribendo fidem huius TORNOVII sequi putavi commodissimum, vitiis atque defectibus in illa notabilioribus non statim quidem emendatis, additis tamen, quia ad sensum legis facere videntur, emendationibus, litteris minoribus huiusmodi parentheseos signo [] comprehensis. Verba quidem constitutionis patriae, prout ea apud TORNOVIVM existant, sequentem in modum concepta sunt:

Als

Als der Durchl. Hochwürdigster, Hochgebohrner Fürst vnd Herr, Herr ADOLPH FRIEDRICH, Herzog zu Mecklenburg, Fürst zu Wenden, Schwerin vnd Ratzeburg, auch Graf zu Schwerin, [Administrator des Stifts vnd Graf zu Schwerin] (d) der Lande Rostock vnd Stargard Herr &c. Für sich vnd in Vormundschaft des auch Durchleuchtigen, Hochwürdigen, Hochgebohrnen Fürsten vnd Herrn, Herrn GVSTAPH ADOLFEN, auch Herzogen zu Mecklenburg, postulirten Bischofen des Stifts Ratzeburg, Fürsten zu Wenden, Grafen zu Schwerin, der Lande Rostock vnd Stargard Herrn &c. Ihres vielgeliebten Vettern, vnd Pfllege-Sohns, aus denen bey beyden Fürstl. Regierungs-Canzeleyen, vnd im Hof-Gericht publicirten Priorität-Vrtheln, so auf beschehene transmissiones actorum von fremden ausländischen Vniversitäten vnd Facultäten abgefasset vnd eingeholet worden, ersehen vnd befunden, das die, auf die Capital-Pöste, vermöge der Rechte, vnd I. F. G. Landes-Ordnung gebührende vnd betagte rechtmäßige Zinsen darinnen nicht gebührend in Acht genommen, sondern in etzlichen allen Capitalien nachgesetzt, in etzlichen nicht vol-lenkommen, oder nur auf gewisse Zeit erkannt worden, solches aber nicht allein den gemeinen beschriebenen Käyserl. Rechten vnd dieses Landes vnd Fürstl. Gerichts Herkommen vnd Obseruanz zuwieder, [sondern] auch I. F. G. Lehn-Leuten vnd Vnterthanen, wann sie durch eingewandte

Appel-

(d) Huius lectionis diuersitas sine dubio debetur *Tornouii* in describenda constitutione festinationi, titulum Ducum patrie litteris ita mandantis, prouti eius aetate concipi solebat. Constat enim ex rerum gestarum memoria, anno latae constitutionis Duces Megapolitanos nondum praeditos fuisse Principum Suerinensium & Ratzeburgensium dignitate, quae illis demum A. 1648. ex sanctione *I. P. O. art. XII.* adqulita est, qua feuda episcopatus Suerinensis & Ratzeburgensis in compensationem ciuitatis portusque Wismariensis in Suecos translatae in feuda perpetua sub Principatus dignitate conuersa sunt. MATTH. IO. BEHR *rerum Mecklenburgicarum lib. VIII. cap. IV. pag. 159. (Lips. 1741.)* Magnif. G. O. LVD. BOEHMERI, Praeceptoris nunquam sine pia mentis veneratione mihi nominandi, *principia iur. feud. §. 414. not. b. pag. 275. (edit. 2dae. Goetting. 1767.)*

Appellationes dasselbe iedesmahl zu reformiren und zu ändern bitten vnd suchen müssen, viel Beschwer, Vnkosten, vnd weitläufige Processen causiret vnd verursacht werden. Diefemnach wollen I. F. G. alle vnd iede Priorität-Vrthel, so nach diesem dato publiciret werden, darin die gebührende betagte Landüblichen Zinsen entweder allen Capitalien nachgesetzt, oder nicht vollkommen, vnd nur auf Jahr schare erkannt, hiemit vnd Kraft dieses gemeinen Bescheides nach den gemeinen beschriebenen Kayserl. Rechten, vnd hiesigen Fürstl. Canzeleyen vnd Hof-Gerichts iederzeit gehaltenen Obseruanz declariret, vnd demnach also vnd dergestalt hiemit erkläret haben, das, an welchem Ort die Vrthel jemand das Capital zuerkant, an selbigen Ort er auch der darauf rechtmässig betagten Zinsen vollkömlich bis zur Zahlung fähig seyn, vnd dahin iederzeit sothane Vrthel von I. F. G. verordneten Canzler, Directore, vnd Rätthen declariret, vnd also aller Anlafs, dadurch die Parten in Weitläufigkeit vnd Vnkosten könnten geführet werden, verhütet, vnd abgewendet werden sollen, Alldieweil sich aber hiebey befindet, das etliche Creditores, sonderlich dieienigen, so in der Priorität-Vrthel die vornehmsten seyn, sich dieses Vorzuges mißbrauchen, indem sie nach eröffneten Priorität-Vrthel das Werk vnd Sache daher ganz liegen vnd stecken vnd dasselbe zu voller Endschafft zu befördern, sich wenig angelegen seyn lassen, das sie vermeinen vnd in den Gedanken stehen, sie seyn ihres Capitals und laufenden Zinsen durch oberwehnte I. F. G. Verordnung vnd Declaration genugsam versichert, vnd aber durch solche der ersten Creditoren Hin- vnd Nachlässigkeit den nachgesetzten Creditoren, so vermöge der Vrthel vnd cedirten Güter Valor tempore publicatae sententiae hätten ihre zuerkantete Pöste bekommen können, vermittelst Aufwachses der Zinsen allgemach ihre Pöste dermassen würden verringert werden, das sie endlich gar leer ausgehen würden, solches aber der christlichen Billigkeit zuwiedern. Als ist I. F. G. ernsther Befehl, das die sämtliche Creditoren, fürnemlich aber dieienigen, so in der Ordnung voransehen, vnd das Ihrige bekommen können, innerhalb 12 Wochen a die publicatae sententiae prioritatis die Taxation
der

der cedirten Güter vnnachlässig befodern, dieselbe verkaufen, oder da sie sobald keinen Käufer bekommen können, alsdenn dieieinigen, welche nach der Prioritaet-Vrthel vnd gemachten Taxt ihre Bezahlung bekommen können, dieselbe Güter, nach dem gemachten Taxt, so lange, bis sie an einen Käufer, darum sie sich denn höchsten Fleisses zu bemühen schuldig seyn sollen, gerathen können, in solutum annehmen, vnd entweder durch einen gemeinen Curatorem, oder, wie sie sich sonst darun können vertragen, verwalten lassen, vnd die Intradem pro rata ihrer Foderung vnter sich theilen vnd genießen; die Creditores aber, so vermöge der Prioritaet-Vrthel vnd gemachten Taxts nichts bekommen können, dieieinigen Stück des Gutes, deren bloßen Besitz sie etwan liebevor, vnd ante concursum per simplicem immisionem oder sonst erlanget, den Prioribus, welchen das Gut in solutum zugeschlagen (gegen Wiederempfangung nothwendiger *beständigen* (e) Meliorationen, so zu I. F. G. Canzeley-Gericht Moderation, ohne einiger in hoc puncto moderationis *verständener* [verständer.] Appellation ausgestellt seyn soll) (f) vnweigerlich sub poena emissionis abtreten vnd einräumen, vnd also dem Liquidations-Process seine Endschaft geben, oder da der eine vnd andere im Gemenge zu sitzen Bedenken haben würde, vnd das Gut ohne sonderbare Depretirung sich theilen liesse, soll ein ieglicher nach Veranlassung der Prioritaet Wahl haben, vor seiner Foderung secundum taxam ein Stück vom Gute absonderlich anzunehmen, iedoch mit dem Beding, daferne die Nachstehende über kurz oder lang ihm seine Zinsen vnd beweisliche beständige Meliorationes baar erlegen, vnd wegen Capitals Zeitwährenden indulto moratorii genugsam Versicherung thun, nach aufgehobenem indulto moratorio aber auch das Capital baar bezahlen würden, er alsdenn sein Antheil dem andern wieder anwachsen lassen, oder auch auf gleiche Masse

(e) Hoc verbum in reliquis exemplatibus prelo excusis non exstat.

(f) Omnia huius parentheos verba in ἀπογράφῃ Suerinensi desiderantur.

der nachgesetzten Creditoren (so gegen ihm des iuris offerendi sich gebrauchen wollen) Antheil an sich vnd sein Antheil erhandeln soll mit dem Anhang, daferne sie, vnd sonderlich die Priores dasselbe alles in gesetzter Frist nicht thun noch befodern werden, das nach Ablauf folches gesetzten Termini niemanden einige Zinsen mehr zugerechnet, noch gut gethan werden sollen. Damit aber auch diejenigen, so in Hoffnung ein bessers Recht zu erlangen von der Priorität-Vrthel zu appelliren gedruagen, hiebey in Acht genommen werden mögen, so soll auf des Appellanten erstes Anhalten vnd dabey übergebene *Informatori* [*Reformatori*] Vrthel [daferne selbige in rem iudicatam eingangen, vnd wider sie keine andere Rechtsmittel vorgenommen worden] (g) demienigen, welchem er wieder vorgesetzt worden, innerhalb 6 Wochen vnweigerlich cum fructibus a die publicatae sententiae perceptis ihn zu bezahlen, oder auch ihr Antheil an den Gütern, gegen billige Erfattung befindlicher Melioration würrklich abzutreten, oder die Emission gewärtig zu seyn, ernstlich anbefohlen vnd effectuiret werden. Vnd werden bey diesem Punct die Vrthelasser in appellationis instantia hierunter erinnert, hinführo (weilen vnterweilen ein Wiedriges bishero geschehen) nur über diejenigen Püffe, wovon appelliret, vel reformando vel confirmando zu sprechen, vnd sie eo loco zu setzen, da sie in prima instantia billig von Rechtswegen hätten gesetzet werden sollen, der übrigen Püffe aber, die sich des remedii appellationis nicht haben gebrauchet, sondern die Vrthel in rem iudicatam ergehen lassen, vorbeyzugehen, vnd suo loco stehen zu lassen.

Als I. F. G. auch weiter befunden, das zu mehrmalen bey Einholung ausländischer Facultäten Vrthel sich begehen, das eines theils Facultäten, oder Referendarii derselben die separationem creditorum & bonorum paternorum vnd creditorum & bonorum cedentis auf das quinquennium

(g) Verba haec parenthesi comprehensa in caeteris constitutionis exemplis adhuc addita reperiuntur.

quennium, restringiren, solches aber alles der Landüblichen von vnden-
lichen Jahren her gehaltener Observanz durchaus zuwider läuft. Dem-
nach wollen I. F. G. daß fort mehr solche separationes bonorum, ohnge-
achtet einiger praescription in Acht genommen, vnd alle Grosväterliche
Creditores, sie seyn chirographarii, oder hypothecarii, den väterlichen
vnd consequenter alle väterliche Creditores des cedentis Creditoribus so-
wohl an Capital *an* [als] Zinsen sollen vorgezogen werden, [vnd soll fort-
hin zu mehrerer Nachricht der Facultaeten bey allen Prioritaet-Akten Copia dieser I. F.
Gn. Constitution beygeleget werden,] *(h)* welche sie dann in allen obigen Pun-
kten der Gebühr nach schon beobachten werden, oder, da sie gleich über
Verhoffen dieselbe nicht attendiret hätten, sollen dennoch die eingehole-
te Vrthel hernach Krafft dieses in I. F. G. Namen von Dero Canzeley-Di-
rectore vnd Räthen declariret seyn. Wornach sich iedermänniglichen ge-
horsamst zu achten vnd zu richten, Gegeben Schwerin, den 29, Iannarii
Anno 1646.

(L.S.)

ADOLPH FRIEDERICH

§. 4.

ARGUMENTI HVIVS LEGIS EXPOSITIO
GENERALIS.

His ex verbis constitutionis nostrae manifestum est, sen-
tentiam eius tria summa capita, concursum creditorum respi-
cientia, complecti. Primum ab initio vsque ad verba:
Alldieweil sich aber hiebey befindet, &c. concernit *vsuras* cre-

B 2

ditoribus

(h) Argumentum horum verborum, parentheses signo circumscriptorum, re-
liquis huius legis exemplis insertum adhuc legitur.

ditoribus debitas, & determinat, quousque & quo loco in sententia collocationis ipsis adiudicandae sint. Secundum a verbis: *Alldieweil sich aber hiebey befindet, &c.* ad verba: *Als I. F. G. auch weiter befunden, &c.* quod naturali modo ex priori ortum trahit, medium praescribit, quo mediante creditores priores post prioritatis sententiam, venditione praediorum impedita, *vsuras futuras* ex illis percipere debent. Tertium a verbis: *Als I. F. G. auch weiter befunden &c.* ad finem, determinat *ius separationis* creditorum in concursu, eiusque vsualem extensionem a iure communi longe recedentem confirmat.

§. 5.

EXPOSITIO SPECIALIS CAPITIS TERTII.

Quum caput secundum huius constitutionis primarium tractationis nostrae argumentum constituat; pro scopo nostro sufficiet, primi & tertii capitis sententiam breuibus tantum delineare; & quum tertium legis caput argumentum ab iis, de quibus antecedentia capita disponunt, diuersum pertractet, contra ea vero primum atque secundum quodammodo inter se cohaereant (i); ea quae nobis de tertio capite differuisse e re visa sunt, praemittere placet. Quod igitur primo ad vltimum caput attinet, in eo *ius separationis* creditorum in concursu secundum

(i) Ill. HERMANN. BECKERVS, Prof. hodie Acad. Gryph. sine Resp. CAR. FRID. KÜTEMAYER in diff. *de iure separationis in concursu creditorum* (Rostoch. 1759.) §. 28. p. 39.

secundum singularem eius extensionem vsualem in terris Megapolitanis confirmatur. Per *separationem* in concursu intelligimus actum, quo quidam a creditoribus debitoris obaerati ita distinguuntur, vt ex rebus in patrimonio eius quidem obuiis, sed a reliqua massa bonorum distinguendis, ipsis satisfieri debeat. Quae vel de *iure ciuili stricto* competit, & regulariter tantum *res singulares* concernit, vel ex *beneficio Praetoris* concessa est, & *uniuersitatem rerum* respicit. Illa separatio *specialis* est, quae iis competit, qui non qua creditores liquidati, sed *ex iure in re*, quod ipsis contra hunc iam competebat, reali actione *res singulares* petunt, siue hoc ex dominio fiat rei vindicatione (k), siue ex *iure hypothecae*, ante adquisitionem rei obligatae a debitore factam iam constituto, actione hypothecaria. (l) Posterior separatio *generalis* est, & creditores liquidati proprie sic dictos concernit, vbi res, in fauorem quorundam creditorum distinguenda ab aliis, vel *uniuersitas facti* vel *iuris* est. Illa separatio obtinere censetur inter vnus debitoris diuersarum tabernarum creditores. (m) Haec a Praetore concessa est iis, quibus ex hereditate

B 3

ditate

(k) B. Cancell. IUST. HENN. BOEHMERVS in *Introd. in Ius Digest. tit. de reb. auct. ind. poss. vel vend.* §. 7. AVG. LEYSERVS in *medit. ad Pand. spec.* 479. Vol. 7. p. 471. sqq. cit. *diff. Boeckero-Kütemey-eriana* §. 2. p. 2. sqq. ibique laudati DD.

(l) I. H. BOEHMERVS l. c. tit. *qui potior. in pign.* §. 4. n. 3.

(m) Arg. L. 5. §. 15. 16. π. *de tribut. act.* I. H. BOEHMERVS l. c. tit. *ead.* §. 5. ibique cit. Auct. Add. IO. BRVNNEMANN. ad cit. L. 5. Iac.

ditate debitoris alieni adquisita aliquid debetur, vt bona defuncti segregentur a bonis heredis propriis ad effectum, vt ipsis solis primo omnium exinde satisfiat. (n) Et hanc separationem communiter per *beneficium separationis* intelligunt, circa quam de iure communi constat, 1) eam non ipso iure obtinere, sed ad instar beneficium Praetoris petendam esse (o), & quidem 2) intra quinquennium, ab adquisita hereditate numerandum. (p). A qua dispositione iuris communis vetus obseruantia in terris Megapolitanis recedit, vi cuius haec separatio 1) *ipso iure* citra necessitatem, eam petendi, & 2) *perpetuo* nulla temporis ratione habita, seu nulla obstante praescriptione, obtinet (q), quae obseruantia per praesentem constitutionem expresse confirmatur. (r) Et haec de tertio capite

IAC. FRID. LVDOVICI in der Einleit. zum Concursproceß cap. XI. §. 7. De eius vsu in Megapoli differit ERN. IO. FRID. MANZEL siue Resp. Ill. IO. ABRAH. DVVE in diff. de iuribus singularibus in Megapoli circa processum conc. credit. (Rastoch. 1738.) §. 15. p. 21.

- (n) L. 1. pr. Et §. 1. π. de separat. I. H. BOEHMERVS l. c. tit. eod. §. 7. AVG. LEYSERVS l. c. spec. 480. vol. 7. p. 538. sqq.
- (o) Cit. L. 1. pr. Et §. 16. π. de separat. WOLFG. AD. LAVTERBACHIVS in Colleg. Theor. Pract. tit. eod. §. 5.
- (p) Cit. L. 1. §. 13. π. eod. tit. DAV. MEVIVS in Decis. Trib. Wismar. P. 1. Dec. 40. n. 10. IAC. FRID. LVDOVICI l. c. cap. 11. §. 5.
- (q) PETR. TORNOVIUS l. c. P. 1. cap. 3. sect. 6. §. 9. p. 672. sqq. cit. diff. Beckero-Kütemeyeriana §. 25. p. 32. sqq. ibique alleg. Auft.
- (r) Ex moribus Pomeraniae longaeuis hanc separationem pariter ipso fieri, sublata etiam quinquennii praescriptione, testis est DAV. MEVIVS l. c. P. 1. Dec. 254. P. 2. Dec. 338. n. 10. P. 5. Dec. 25. n. 2. & Dec. 150.

capite dixisse sufficiant, quum integra de hoc argumento erudita exstet B. IAC. CARMONII, Prof. quondam Rostoch. siue Resp. B. EGGERDESII *diff. de separat. bonor. in creditor. concursu ad quinquennium non restricta ex Constit. Megap. d. d. 29. Ian. 1646. eiusque aequitate.* (Rostoch. 1734)

§. 6.

CAPITIS PRIMI EXPOSITIO SPECIALIS.

Primum caput constitutionis nostrae circa vsuras creditoribus debitas versatur, & determinat 1) *quousque* & 2) *quo loco* illae ipsis in sententia designationis adiudicandae sint. Quod ad primum momentum attinet, nota est controuersia Doctorum, num vsurae per motum concursum sistantur, an eo non obstante currere pergant, donec actualis solutio facta sit. Posterius mihi iuri communi & aequitati conuenire videtur (s), licet non desint, qui prius defendunt (t), vel distinctione rem confici posse credunt. (v) Quod ad secundum magis

(s) Ob L. 18. π. qui pot. in pign. AVG. LEYSER. l. c. spec. 488. med. 1. vol. 7. p. 531. sqq. Io. GOTTFR. SCHAVMBURG. princip. prax. in-rid. iudic. lib. 2. cap. 8. §. 16. * * pag. 236. (Ienae 1756.) Add. Viri Consult. Io. FRID. KOBII commentat. de pecunia mutuocticia tuto collocanda cap. 8. §. 117. p. 214. (Goetting. 1761. 4.)

(t) Quorum ad sententiam si in concursu sententia locationis accefferit, vni creditori vsuras tribuendo tantum vsque ad motum concursum, ea etiam reliquis illas haud vltra tribuere intelligitur, vid. Perillustr. Io. STEPH. PÜITERI. Praeceptoris numquam singulari pietate non deuenerandi, *auserlesene Rechtsfälle*, P. 4. resp. 165. n. 41. p. 1044.

(v) DAV. MEVIVS l. c. P. 7. Decis. 245.

magis conuenit inter interpretes, de iure communi vsuras creditoribus debitas cum sorte in *eadem classe & eodem eius loco* soluendas esse, (x) licet de iure particulari plurium prouinciarum vel locorum contrarium vel simpliciter (y), vel sub certis terminis, v. c. si certorum annorum metas excedant (z), introductum sit. Constitutio nostra in utroque momento ius commune confirmat, & discrete disponit, 1) vt vsurae etiam *pendente concursu* computentur vsque ad insequutam

- (x) *L. 18. π. qui pot. in pigu. L. 9. §. 2. π. de pact. I. H. BOEHMERVS l. c. tit. de reb. aut. ind. poss. §. 15. AVG. LEYSER. l. c. spec. 488. med. 2. vol. 7. p. 533. IO. GOTTFR. SCHAVMBVRG. l. c. §. 16. * ibique citt. DD. IO. FRID. KOBIVS l. c. cap. 8. §. 113. sq. pag. 210. sq. id quod & aequitati atque prudentiae legislatoriae, quatenus creditor in mora exigendi non fuerit, conuenire adserit III. IUSTVS CLAPROTHIVS, Praeceptor summopere mihi colendus, in *den Grundsätzen von Verfertigung der Relationen* §. 181. p. 191. (edit. 2. Goetting. 1766.) In omnia alia abit IO. NICOL. HERTIVS in *Consil. & Resp. tom. 2. decis. 22. n. 8. pag. 21. (Francof. ad M. 1730. f.)**
- (y) Sic in Ducatu Calenbergico & Grubenhagenensi per expressam constit. d. 13. Febr. 1688. in *Corp. Const. Calenb. cap. 2. p. 623.* vsurae omnibus fortibus postponuntur, quod & in Ducatu Guelpherbytano lege constitutum legitur. Conf. Illustr. & Generosiss. IO. HENR. CHRIST. DE SELCHOW, Praeceptoris summa obseruantia mihi nominandi, *Anfangsgründe des Braunsch. Lün. Privatrechts* §. 342. (Goett. 1760.) Idem disponit *Ius Stat. Lüneb. P. 2. tit. 20. §. ult.* atque in terris etiam Saxoniae Electoralibus obtinuit per *Ord. Proc. Elect. Vet. tit. 50. §. 2.* quibusdam solummodo exceptis casibus, quos refert IO. GOTTFR. SCHAVMBVRG l. c. §. 16. ***
- (z) Ita in Saxoniae Electorali propter nouiorem dispositionem *Ord. Proc. Sax. Elect. Recogn. tit. 46. §. 3.* tantum vsurae, quae fines triennii, concursum proxime antecedentis, egrediuntur, post omnes solutas fortes collocantur. Concordant iura Saxoniae Ducalia, aliarumque terrarum, quarum aliquas per indicem quasi exhibet IO. FRID. KOBIVS l. c. §. 116. p. 213. sq.

tam crediti solutionem (a), & 2) vt cum sorte in sententia prioritatis in eodem loco collocentur. (b) Quod quidem ita factum est, vt, etiamsi in sententia prioritatis hoc obseruatum non sit, nihilominus tamen ea hoc modo a iudice etiam ex officio declaranda sit, quid? quod, etiamsi hoc neglectum sit, *ipso iure* per hanc constitutionem ita declaretur. (c) Alia quaestio non aequae expedita est, vtrum per hanc constitutionem cursus vsurarum etiam vltra alterum tantum permittatur, vltra quod de iure communi cursus earum ex regula non extenditur. (d) Quod licet adfirmet Ill. BOUCHHOLZIVS (e), ego tamen simpliciter adserere non ausim, quum haec constitutio non expresse de vsuris alterum tantum excedentibus, sed tantum indefinite de vsuris *debitis* loquatur, quae secundum ius commune de iis intelligendae videntur, quae intra *legitimum modum* de iure exigii possunt. De caete-

ro

(a) Ill. ERN. FRID. BOUCHHOLZII, Consil. aul. *postionum inaug. ad Const. Mechl. d. 29. Ian. 1646. Decano B. ERN. IO. FRID. MANZELIO* propositarum *Sect. 1. thes. 2. (Rostoch. 1750.)*

(b) Cit. *diff. Manzelio-Bouchholziana Sect. 1. thes. 1. PETR. TORNOVIVS* l. c. *P. 1. cap. 3. sect. 6. §. 13. p. 688. sq. cit. diff. Manzelio-Duviana §. 27. p. 37. sq.*

(c) Cit. *diff. Manzelio-Bouchholziana Sect. 1. th. 3. 4. 5.*

(d) *L. 10. C. de vsur. L. 27. §. 1. C. eod. Nov. 121. cap. 1. 2. Nov. 138 VLRIC. HUBERI Praelect. Jur. Civ. P. 3. tit. de vsur. §. 27 WOLFG. AD. LAVTERBACH. l. c. tit. eod. §. 26.*

(e) In *diff. modo alleg. sect. 1. thes. 2.*

C

ro vtrum in ipsis rerum argumentis ex praxi Megapolitana
 vsurae quantitatem sortis excedere queant, an vero huius
 quantitate circumscribantur, quaestio est, de qua nobis, in
 interpretanda modo constitutionis mente versantibus, iam
 non est disputatio. Praxis quidem adhuc videtur dubia, iam
 in vtramque partem pronunciata exstant (f); quamuis haud
 negauerim, adesse multos ICTOS in foro versantes, qui ad
 eam procliuiores sunt sententiam, vsuras supra sortis quanti-
 tatem excrefcere posse, easque tam diu esse praestandas, quam
 diu duret mutuuum, nisi creditor in mora accipiendi fuerit;
 qua in re accedunt ad sententiam B. ERNESTI COTHMANNI (g),
 (Coniliar. quondam Ducis Vlrici, Prof. Iur. Rostoch. & ab
 a: 1603. Cancellar. Ducis Ioannis Alberti † 1624.)
 §. 7.

ARGVMENTVM SPECIALE CAPITIS SECVNDI.

Transeo ad secundum caput constitutionis nostrae, quod
 modum quemdam definit, quo creditores priores post sen-
 tentiam locationis, subhastatione praediorum forte ob ino-
 piam emtorum impedita, ex praediis vsuras currentes, quae
 ex primo capite ipsis plene debentur, percipere debeant.
 Hunc in finem Serenissimi legislatores constituunt, 1) vt
 creditores

(f) Qualia e. g. exhibet PETR. TORNOVIVS l. c. P. I. cap. 3. sect. 6.
 §. 13. p. 689-692.

(g) In Consultat. & Resp. Iuris, Vol. 2. Resp. 52. n. 259. sqq.

creditores ad vnum omnes, inprimis vero anteriores, quibus ex praediis debitoris communis satisfieri potest, intra duodecim hebdomades, a die sententiae prioritatis publicatae computandas, sine vlla mora aestimationem praediorum debitoris communis eorumque venditionem curarent; 2) vt, si statim emtor illis non reperiatur, illi ex creditoribus anterioribus, qui secundum locationis sententiam factamque aestimationem solutionem consequi possunt, haec praedia secundum pretium constitutum, donec emtor, ad quem omni cura quaerendum manerent obligati, occurreret, in solutum acciperent, eaque vel per communem aliquem curatorem vel alio quodam modo conuento administrarent, & reditus eorum pro rata eius, quod singulis debetur, inter se diuiderent, & perciperent; 3) vt creditores illi, qui secundum sententiam prioritatis & factam taxationem nihil ex praediis consequi possunt, pertinentias partesque praedii, quarum possessionem forsitan antea & ante motum concursum per simplicem immisionem vel alio modo adquisiuerunt, prioribus, quibus praedium in solutum addictum est, absque tergiuersatione sub poena emissionis restituant, refusis tamen ab his meliorationibus necessariis secundum moderationem Cancellariae, a qua hic nulla appellatio admittenda est; 4) vt, si vni vel alteri creditorum, qui integrum praedium secundum taxationem in solutum accipere possunt, communitio non placeret, praediumque insigni sine detrimento diuisionem admitteret, cui libet eorum iuxta prioritatem electio competat, secundum

factam aestimationem partem actualem vel quantam praedii pro eo, quod ipsis debetur, separatim in solutum accipiendi; 5) vt, facta eiusmodi acceptatione in solutum separata, posterioribus contra creditorem priorem perpetuo ius competat, huic sortem debitam cum vsuris & meliorationibus permanentibus in pecunia numerata offerendi (b) ad hunc effectum, vt hic partem praedii in solutum acceptam offerentibus cedat, vel pari modo partem illorum, qui erga ipsum iure offerendi uti volunt, sibi acquirat; 6) vt, si creditores, in primis vero anteriores, haec intra terminum praefinitum neglexerint, hoc elapso nullae ipsis vsurae amplius competere & cedere debeant; & denique 7) vt, si quis creditorum interea a sententia prioritatis prouocauerit, & postea sententiam reformatariam impetrauerit, victus, qui praedium vel partem eius hoc interim spatio in solutum accepit, victori post *rem iudicatam* ad primam huius instantiam & productionem sententiae reformatoriae intra sex hebdomades omni abiecta cunctatione, vel quod huic debetur, exsoluere, vel partem in solutum acceptam *cum fructibus* a die publicatae sententiae perceptis sub poena emissionis, praeuia restitutione meliorationum, cedere teneatur: qua occasione legislatores in fine huius capituli iuste disponunt,

(b) Notandum videtur, ea, quae hac occasione lex nostra de securitate, durante indulto moratorio ratione fortis praestanda, disponit, respicere tantum tempora latae constitutionis, quum hodie indultum illud moratorium generale, olim a Serenissimis patriae Ducibus subditis impertitum, cesset. Conf. cit. *diss. Manzelio-Bouchholziana sect. 1. th. 25. (*) pag. 10.*

Sponunt, vt iudici superiori sententiam prioritatis, a qua prouocatum est, vnice intuitu appellantium, non vero aliorum, qui appellationis remedio vsi non sunt, vel confirmare vel reformare & corrigere liceat.

§. 8.

RATIO ET FINIS HVIVS CONSTITVTIONIS.

Iam vterius in veram naturam & indolem huius remedii, quod constitutio nostra creditoribus in concursu praescribit, inquisiturum *rationem* huius constitutionis eruere oportet, quam Icti merito *animam legis* dicunt, & ex qua verus eius sensus certo inuestigatur. Hanc rationem nexus huius capituli secundi cum antecedente capite primo exhibet, nec obscure ostendit. Reprobant scilicet legislatores in primo capite morem quorundam sententiam ferentium, creditoribus in concursu vsuras non vsque ad insequutam crediti solutionem adiudicandi, tamquam iuri communi & consuetudini prouinciali contrarium, adeo vt sententiam secundum hunc morem reprobata conceptam, quasi contra ius in thesi prolatam, catenus omni effectu carere, & reuera nullam esse disponant. Enixissimam voluntatem suam declarant, vt omnibus creditoribus *plena vsurae* etiam *durante concursu* vsque ad crediti solutionem insequutam debeantur, &, quatenus secundum praerogatiuam priuilegii & temporis ex massa bonorum debitoris communis fieri potest, vna cum sorte soluantur

uantur & praesentur. Posito autem iure creditorum, vsuras debitas & currentes pendente concursu vna cum sorte in eodem loco exigendi, facile contingere poterat, vt creditores priores, quippe securi de vsuris suis etiam futuris, parum solliciti essent de legitime prosequendo & finiendo processu concursus, atque hoc facto incrementum quotidianum summae debitaе, ex vsuris currentibus interim non solutis proueniens, non posset spem reliquorum creditorum, ex massa bonorum illud, quod ipsis etiam debetur, accipiendi, praesertim in casu defectus emtorum & neglectae administrationis bonorum concursus, non quotidie insigniter minuere. Sed huic incommodo & malo medelam adhibuerunt, praescribendo determinatum modum, quo creditores priores post sententiam prioritatis, si forte emtor in distractione praediorum non statim inueniretur, vsuras suas currentes & futuras ex praediis percipere, atque hoc pacto augmentum summae earum quotidianum, in praeiudicium posteriorum creditorum vergens, euitare debeant.

ADFECTIONES HVIVS REMEDII GENERALES.

Modus ille, quem legislatores medelae loco introduxerunt, per expressa constitutionis verba in eo consistit, vt creditores priores intra duodecim hebdomadas, a die publicatae sententiae prioritatis numerandas, si, tentata distractione praediorum debitoris communis, emtorem inuenire nequeant, haec

haec praedia secundum *taxationem in solutum accipiendo*, vsuras crediti sui currentes percipiant, donec emtor praediorum, ad quem omni adhibita sollicitudine quaerendum permanent obligati, inueniatur. Vnde statim ab initio duae modi huius praescripti *adfectiones generales* obseruandae veniunt, dum primo tanquam *remedium subsidiarium*, & deinde tanquam *prouisionale seu interimisticum* tantum determinatus est. Quod ad priorem huius remedii adfectionem attinet, ea exinde manifesta est, quod constitutio nostra creditores intra terminum praefinitum primo sine vlla mora distractionem praediorum curare, & deinde demum, si nimirum intra illum statim emtorem inuenire nequeant, ea secundum *taxationem in solutum* accipere iubet. Tantum igitur abest, vt legislatores, hoc remedium acceptionis in solutum introducendo, distractionem praediorum in concursu alias vsitatam restringere, vel circa eam aliquid noui constituere velint, vt potius ante omnia eam creditoribus omnibus ac singulis, & inprimis prioribus, inculcent, atque nonnisi post eam rite sed frustra tentam ad hoc remedium tanquam *subsidiarium* aditum concedant. (k) Quum igitur finis capitis secundi huius decreti communis neutiquam ipsam distractionem bonorum vel subhaflationem praediorum respiciat, sed eius tantum incidenter, scilicet ad determinandum casum remedii nostri *subsidiarii*, mentionem faciat; facile est ad intelligendum, nihil ma-

(k) Cit. *diss. Beckero-Kuteneyeriana* cap. 3. §. 30. pag. 46.

gis alienum esse a mente huius legis, quam vel *tempus* vel *formam* subhastationis in concursu determinare. Quemadmodum haec constitutio neutiquam disponit, vt subhastatio abscisse *post* sententiam locationis fieri debeat, sed aperte tantum de casu loquitur, quo ea ante hanc sententiam nondum facta est, adeoque iudici non obscure facultatem relinquit, ad eam in summam creditorum vtilitatem, vti communiter fieri solet (l), ante hanc sententiam procedendi; ita etiam non ad formam subhastationis praecise praeviam taxationem requirit, quam quidam Doctorum de iure communi contra praxin communem exigunt (m), inter quos IODOCVS ДАМНОВДЕРИВС (n) & IO. BRVNEMANNVS (o), a quorum tamen sententia rectius recedit IO. GOTTF. SCHAVMBVRG. (p); sed tum demum de taxatione loquitur, si post sententiam designationis ob penuriam emtorum haud facilis venditio bonorum esse videatur. Posterior huius remedii adfectio, vi cuius nonnisi in vim remedii *provisionalis* & *interimistici* adhibendum est, cum ex supra evoluta ratione legis nostrae, tum exinde liquidissime apparet, 1) quod creditores post actualem eius

(l) IAC. FRID. LVDOVICI, l. c. cap. 13. §. 1. 2.

(m) Arg. L. 16. C. de rescind. vend.

(n) In Tr. de subhastationibus cap. 3. n. 11. in Tract. Tractatum tom. 6. part. 1. fol. 70. (Venet. 1584.)

(o) Ad cit. L. 16. C. de rescind. vend. n. 3.

(p) In princip. prax. iurid. iudic. lib. 1. sect. 1. membr. 4. cap. 3. §. 25. * * * pag. 346. (ed. V. C. Io. Aug. Reichhardti, Ienae 1769.)

eius usum, seu facta hac acceptione in solutum, nihilominus omni cura emtorem praediorum quaerere iubeantur, quod manifestam contradictionem inuolueret, si haec acceptio in solutum vice plenae solutionis & satisfactionis fungi deberet, quam ordinariae dationi in solutum competere certum est (q); & 2) quod creditori, qui hoc remedio usus est, pendente eo sortem cum usuris praeteritis siue residuis offerre possit creditor posterior, quod ius offerendi nec in genere obtinere, nec in specie usuras praeteritas respicere posset, si hoc remedium non tamquam mere prouisionale, sed tamquam remedium principale solutionis & satisfactionis creditorum priorum introductum esset.

§. 10.

OBIECTIO REMOVETVR.

Neque etiam contrarium probant verba huius legis, quae dispositioni, vt creditores posteriores prioribus in solutum accipientibus pertinentias partesque praedii forte possessas sub poena emissionis restituant, subiunguntur: *vnd also dem Liquidations - Process seine Endschaft geben.* Etiam si enim a posterioribus restitutio partium praedii eiusque pertinentiarum, ab
iis

(q) L. 19. §. 1. π. de reb. cred. L. 24. pr. π. de pign. aff. L. 46. §. 1. π. de solut. DAV. MEVIVS l. c. P. 2. Dec. 91. n. 1. & P. 7. Dec. 46. n. 3. SAM. STRYKIVS in diss. de beneficio dationis in solutum (Frif. 1666.) cap. 5. n. 15. 16. in eiusd. Dissert. Francos. iunctim editis Vol. 1. diss. 9. p. 48.

iis huc vsque possessorum, siue etiam emissio restitutionem recusantium insequuta sit, eo ipso tamen finis concursus creditorum adesse, dici minime potest; quod quidem ex ipso legis nostrae contextu sufficienter patet. Namque peracta licet restitutione, & facta a prioribus partium praedii restitutarum in solutum acceptione, nihilominus tamen ex voluntate legislatorum distractionem praedii fieri oportet; quid? quod lites eorum, qui a sententia prioritatis, spe fortioris iuris sibi competentis freti, prouocarunt, Serenissimis adhuc perdurare dicuntur, quum in constitutione diserte disposuerint, vt, si euentus postea prouocantium votis responderit, victores in partes praedii, quarum in possessione victi huc vsque fuerunt, immittendi sint. Ex quibus manifesta elicitur conclusio, processum liquidationis, quem Serenissimi, obseruata de restituendis praedii partibus, a creditoribus posterioribus possessis, dispositione, finitum esse dicunt, haud cum processu concursus creditorum coincidere atque vnum idemque denotare posse, quum contradictionem alias inuolueret, processum, cuius finis adesse dicitur, re ipsa adhuc perdurantem exhibere. Quid igitur legislatoribus hoc loco per vocem: *Liquidations-Proceß*, intelligatur, quaestio est, quae hic non potest naturali ratione non exoriri, & cuius resolutio ex nexu legis petenda mihi videtur. Equidem si quis modo constitutionem nostram inspexerit, statim illi patebit, legislatores voluisse, vt sententia prioritatis in peragendo negotio accepta-

cepta-

ceptionis in solutum simpliciter instar fundamenti & regulae semper habeatur. Quapropter mirum videri nequit, cur aduersus finem possessionis a creditoribus, ex hac sententia prioribus, adprehendendae nullas processus ambages admitti, sed summarium hac in causa procedendi modum obseruari voluerint. Quem in finem ab iis in lege nostra dispositum legitur, vt ne adpellatio quidem, a creditoribus posterioribus in puncto moderatarum a iudice meliorationum, quas sibi possessione cedentibus a prioribus restituendas esse credunt, interposita, acceptationem in solutum priorum retardare debeat, sed iudicis potius moderatio, nulla hinc admissa prouocatione, instar legis attendenda, & pertinentiae partesque praedii, a creditoribus posterioribus ad hoc vsque tempus possessae, prioribus absque vlla mora sub poena emissionis restituendae sint. Quin etiam cauetur, vt nec prouocatio posteriorum a sententia prioritatis hanc possessionis apprehensionem ab anterioribus creditoribus peragendam remorari deberet, adeo vt durante hoc prouocationis processu is, cui in hac sententia prior locus, iure licet haud suffragante, obtigit, nihilominus ad acceptationem in solutum, & ea mediante ad perceptionem fructuum in compensationem vsurarum sequentium perueniat, quamuis ille ipse postea ex sententia reformatoria, in prouocationis instantia prolata, causa cadat, & locum in sententia prioritatis posteriorem obtineat, ideoque tum possessione partium praedii, quas huc vsque tenuit, re-

stitutis simul fructibus a die publicatae sententiae perceptis, cedere, vel etiam victori id, quod illi debetur, exsoluere obligatus sit. (r) Et haec quidem omnia eam ob causam a legislatoribus cauta leguntur, vt negotium acceptationis in solutum, quam medelae loco Serenissimi adhibendam voluerunt (§. 8.), eo celerius procederet, nec vllum ei obfaret impedimentum. Quodsi hac in connexione finem processus liquidationis, cuius constitutio nostra meminit, attenderis, omni dubitatione carere facile perspicies, istum cum fine totius processus concursus creditorum haud coincidere, sed finem potius eius partis huius processus denotare, quae disceptationem super adprehendenda possessione pertinentiarum partiumque praedii, quae a posterioribus creditoribus adhuc possessae, iam vero a prioribus in solutum accipiendae sunt, continet, & quae post insequutam acceptationem in solutum interimisticam recte finita dicitur. Hanc ob causam in sententiam Ill. Auctoris diff. *Manzelio-Bouchholzianae* transire non licet, qui *Sect. 1. thes. 18.* recte quidem secundum verba legis inquit: *Acceptationem in solutum debere esse ultimam processus liquidationis actum;* postea vero *Sect. 2. thes. 11. nor. l. n. 3. pag. 21.* haec verba minus recte ita interpretari mihi videtur: *Acceptatione in solutum finiendum esse totum processum concursus creditorum.*

§. II.

(r) Cit. diff. *Manzelio-Bouchholziana Sect. 1. thes. 28. 29. & Sect. 2. thes. 19. 20.*

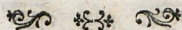
VNDE QVANDO ET QVOVSQVE LOCVM
HABEAT, DETERMINATVR.

His praemissis & ex sententia decreti nostri communis factis probatis, haud difficilis est determinatio, *quando & quousque* huic remedio acceptationis in solutum secundum aestimationem aliquam in processu concursus creditorum locus sit. Quum enim non nisi remedii alicuius subsidiarii rationem habeat, quo creditores priores post sententiam designationis in casu deficientium emtorum vsuras currentes ex praediis percipere debent, ne augmentum summae vsurarum vna cum forte olim soluendarum ob omissam administrationis bonorum debitoris curam spem reliquorum creditorum minuat (§. 8. 9.); consequens est, 1) vt eidem locus esse nequeat, nisi post motum *concursum generalem*, & publicatam in eo *sententiam prioritatis*. Vnde huc plane non pertinet casus, quo debitor ante motum concursum cum quibusdam creditoribus de praediis pro debito in solutum dandis agit, quem constitutio nostra neutiquam respicit. Porro inde sequitur, 2) vt eidem locus non sit in concursu, si creditores iam ante sententiam collocationis distractionem & subhastationem bonorum impetrauerint, quod iis (vi §phi 9.) per hanc legem neutiquam denegatum, & admodum consultum est, non tantum ad faciliorem concursus exitum ab executione decreti distributionis, prioritatis sententiam mox insequentis, expectan-

D 3

dum,

dum, sed etiam ad euitandum periculum circa massam bonorum forte contingens & impensas in administrationem eorum faciendas. Ex eadem ratione manifestum est, 3) huic remedio tanquam subsidiario locum non esse, si post sententiam locationis, creditoribus intra terminum praefinitum subhastationem vrgentibus, iusti & aequi praediorum emtores se offerant, quibus pro iusto pretio praedia addici possunt, quoniam tunc ratio cessat, ob quam hoc remedium introductum est; vnde etiam intelligi potest, cur adeo infrequens vsus huius remedii felicioribus illis temporibus fuerit, vbi ob multitudinem eorum, quibus emendi animus erat, facillima vendendi conditio erat. Remanet igitur 4) vnicus casus in ipsa lege expressus, si nempe post sententiam prioritatis praedia debitoris communis nondum distracta sint, & ob inopiam emtorum confestim distrahi nequeant: qua occasione *ὡς ἐν παράδειχ* monendum, constitutionem nostram, quae de bonis debitoris, quae hic creditoribus suis cessit, loquitur, hunc casum ordinarium moti concursus expressisse, non vero vnice ad eum dispositionem restrinxisse, quae ob generalem eius rationem quemcunque casum moti concursus, etiamsi nulla cessio bonorum facta sit, respicit. Et denique, quum hoc remedium tantum prouisionale & interimificum esse debeat (§. 9.); consequitur, 1) vt illud futuram praediorum in solutum acceptorum subhastationem nequaquam impediatur, quum creditores potius post factam hanc acceptationem in solutum eam
 omni

omni diligentia promouere iubeantur; 2) vt postea emtore, qui iusto pretio haec praedia emere cupit, inuento, haec acceptio in solutum quoad futurum ita expiret, ac si facta non esset, & creditores, qui praedia acceperunt, huic emtori ea restituere teneantur, & 3) vt haec acceptio in solutum adfectionem praediorum, vi cuius tamquam bona ad massam concursus pertinentia spectari debent, nullo modo immutet, sed potius per omnia saluam & intactam relinquat.

§. 12.

INDOLES SPECIALIS ACCEPTATIONIS
IN SOLVTVM.

Postquam haftenus finem & rationem remedii per decretum nostrum commune introducti, eiusque adfectiones generales considerauius, iam ad *indolem eius specialem* deueniendum, atque natura subsidiariae & interimisticae *acceptationis in solutum & taxationis*, eam praecedentis, vltius exentienda est. Et quum indoles taxationis a natura ipsius acceptationis in solutum pendeat, vtpote quam tamquam finem suum respicit; ante omnia ex fine & ratione huius remedii vera ipsius *acceptationis in solutum* indoles inuestiganda est. Iam supra (§. 8.) euictum est, finem huius remedii vnicuique in eo consistere, vt ope eius creditores priores post sententiam prioritatis vsuras currentes ex bonis debitoris communis percipiant, atque hoc facto augmentum vsurarum suarum

rum

rum, ex massa communi vna cum sorte olim soluendarum, in maximum creditorum posteriorum detrimentum vergens, praecaueant. Ergo nihil magis naturale est, quam indolem praescriptae *acceptationis* vel *acceptationis in solutum* huic fini respondentem concipere, adeoque per eam intelligere *actum*, quo creditores priores post sententiam prioritatis naturalem & exclusiuam possessionem praediorum debitoris communis, quae iusto pretio distrahi & subbastari nequeunt, (non in compensationem ipsius crediti quoad proprietatem, sed vnice) in compensationem usurarum currentium & futurarum quoad reditus vel fructus adprehendunt & retinent, donec ea praedia iusto pretio vendendi occasio inueniatur.

§. 13.

QVALE IUS COMPLEXVI CREDITORVM IN
CONCVRSV COMPETAT.

Antequam hanc specialem huius *acceptationis* in solutum interimisticae & subsidiariae indolem vterius profsequar; a re alienum non erit, paucis praemittere, quale sit ius, quod *integro complexui* creditorum seu corpori eorum post motum concursum in bonis debitoris de iure communi competit. Hoc ius aliquod in re esse, omnes facile largiuntur, sed alia quaestio est, quale sit ius in re, num ius in re propria qua tali seu *dominium*, an ius in re aliena qua tali seu ius *pignoris* vel *hypothecae*? Prius adserere non aulim, non tantum non in casu, vbi sine vlla praecua cessione bonorum a debitore

debitore facta concursus a creditoribus excitatus est, quoniam tum nec titulus domini nec modus aliquis illud acquirendi adparet, sed etiam nec in casu, qui non raro concursum antecedit, quando debitor febile beneficium cessionis bonorum elegit. Quamvis enim non ignota sit *cessio in iure*, quae translationem domini legitimi inuoluit (r), atque iuris etiam auctoribus non raro ille *cedere* dicatur, qui dominium in alterum transfert (r); non tamen in hac cessione bonorum id agi videtur, ut dominium eorum in creditores vel vniuersos vel singulos transferatur (*), sed sola possessio ad finem distractionis a creditoribus non proprio, sed debitoris nomine faciendae.

(v) Cuius sententiae veritas tum expressis iuris textibus, tum Doctorum auctoritate nititur. Debitor enim post factam cessionem ante distractionem bonorum non tantum *bonis suis*

non-

(r) De qua CICERO in *Topic. cap. 5.* ibique BOETHIVS; CAIVS lib. 2. *Instit. tit. 1.* apud ANTON. SCHVLTING. in *vet. iurispr. anteuulim. p. 84. sq.* & VLPIANVS in *fragment. tit. 19. §. 9. Conf. LVD. AVG. WÜRTEL in iurispr. cin. definit. §. 643. p. 383. (Frf. ad M. 1768.)*

(t) *L. 42. pr. 7. de mort. causs. donat.*

(*) Dissentit quidem DAV. MEVIVS l. c. P. 6. *Decis. 241. n. 1.* sed sine adfensu legum.

(v) Magnif. & Perillustr. GEO. LVD. BOEHMERI *progr. de iure circa conditionalem orto aduersus conductorem obaeratum concursu* (Goetting. 1758.) §. 6. p. 10. siue *Eiusd. Electa Iuris Civilis* (Goetting. 1767.) exercit. XI. §. 7. pag. 370. & *Resp. Illustr. Ordin. Iurid. Goettinge* ibid. pag. 373.

E

nondum carere dicitur VLPIANO (x), eique facultas cessio-
nem reuocandi competit (y), sed etiam creditoribus bona
cessa possidentibus dominium diserte denegatur (z), cuius rei
insigne momentum in praestatione euictionis rerum distracta-
rum occurrit. (a) His textibus accedit interpretum iuris
auctoritas, qui cedenti dominium bonorum cessorum, vsque
dum distractio, vel etiam aestimatione facta, addictio eorum
insequuta sit, expresse vindicant (b), vel ratione translatio-
nis domini cessionem bonorum inter ac dationem in solu-
tum insigne versari discrimen contendunt, quod in hac domi-
nium rerum in solum datarum in creditorem transferatur,
contra

(x) In L. 3. π. de cess. bonor.

(y) L. 5. π. eod. tit. L. 2. C. qui bon. ced. poss. WOLFG. AD LAV-
TERBACH. l. c. tit. de cess. bonor. §. 20. ibique citt. DD. ADD. IO.
BRUNNEMANN. ad cit. L. 2. n. 2. sq. VLRIC. HUBERVS l. c. P. 3.
tit. de cess. bonor. n. 3. GFO. AD STRVIVS in syntagm. iur. ciu.
P. 3. exerc. 44. thes. 31. ibique MÜLLERVS in addit.

(z) In L. 4. C. qui bon. ced. poss. ad quam vid. IO. BRUNNEMANN,
n. 2.

(a) L. 11. §. 16. π. de act. emt. vend. L. 10. π. de distract. pign. L. 12.
§. 1. π. eod.

(b) PETR. GREGORIUS (Tholosanus) in syntagm. iur. vniu. (Frf. ad M.
1591. f.) P. 3. lib. 22. cap. 11. n. 2. pag. 73. D. MARTA (Neapo-
litanus) in digest. nouiss. iur. scientiae, tom. 1. tit. cessio bonor. cap. 1.
p. 75. (Frf. ad M. 1680. f.) FRANC. SALGADO DE SOMOZA,
in labyrinth. creditor. P. 1. cap. 14. n. 29. sqq. WOLFG. AD LAV-
TERBACH. l. c. §. 19. 20. PETR. MÜLLERVS in addit. ad
Struuium l. c. not. 4. Magnif. & Perill. GEO. LVD. BOEH-
MERVS in progr. alleg. §. 4. p. 5. sq. siue in Elect. Iur. Ciu. exerc.
XI. §. 4. p. 366. sq.

contra ea vero in bonorum cessione dominium bonorum cessorum in creditores haud transeat. (c) Restat igitur posterius, seu *ius pignoris* vel *hypothecae*, vi cuius creditores mediante distractione ex bonis debitoris communis secundum ordinem legitimum, quoad eius fieri potest, satisfactionem exigere possunt. Quod quidem ius pignoris vel hypothecae non tantum illis creditoribus tribuendum, qui iam ante motum concursum eodem gauisi sunt, inde *hypothecarii* dicti, sed etiam his, quibus ante excitatum concursum nonnisi ius ad rem vel in personam competeat, quos *chirographarios* dicunt, quibus per immisionem in bona debitoris obaerati ius pignoris praetorii acquiritur (d), quod omnibus chirographariis commune est (e), iisque ius pro rata tribuit. (f) Vnde liquet, vniuersos creditores post motum concursum iure pignoris in bonis debitoris communis gaudere ad finem satisfactionis communis, eosque intuitu huius iuris in communiione quadam horum bonorum, salua tamen praerogatiua legali singulorum

E 2

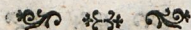
lorum

(c) CONR. RITTERSHVSIVS in *Nouellar. Exposit. method. P. 3. cap. 3. n. 18. p. 151.* (Argentor. 1669. 4.) MATTH. STEPHANI in *comment. in Nouellas, ad Nov. 135. n. 15.* HENR. HAHNIVS in *Obseruat. Theor. Pract. ad Wesenbec. in Digest. tit. de cess. bonor. n. 6. p. 929.* (Erf. & Lipsf. 1706. f.) WOLFG. AD. LAVTERRACH. l. c. §. 21. SAM. STRYKIVS in *cit. diss. de benef. dat. in solut. cap. 6. n. 28. Vol. 1. Dissert. Francof. 9. pag. 66. sq.*

(d) L. 2. C. de praetor. pign.

(e) L. 12. pr. 7. de reb. aut. iud. possid. L. vlt. C. eod.

(f) L. 5. §. 3. 7. ut in possess. legat. L. 15. §. 15. 7. de damn. infect. L. 6. C. de bon. aut. iud. possid.

lorum quoad futuram solutionem, versari. Vnde etiam con-
iunctim *communi nomine* haec bona possident, curatorem bo-
norum constituunt, eorum administrationem & distractionem
curant, eaque omnia coniunctim expediunt, quae ad com-
munem finem satisfactionis communis requiruntur.

§. 14.

QVAM ILLVD PER HOC REMEDIVM MVTATIO-
NEM SVBEAT.

Iam facile est ad intelligendum, qualem hic status ordi-
narius creditorum atque haec eorum societas per vsum reme-
dii nostri interimistici mutationem subeat. Primo scilicet
creditores priores, qui antea cum reliquis bona ad massam
concurfus pertinentia *coniunctim* per constitutum curatorem
bonorum ratione modi possidendi *ciuiliter* tantum seu solo
animo possidebant, iam nouam eorum possessionem conse-
quuntur, quae intuitu modi possidendi *naturalis* seu *corpora-
lis* (g), & intuitu reliquorum creditorum, qui ad hanc ac-
ceptionem in solum admitti nequeunt, *exclusua* dicenda
est. Quam quidem possessionem plures creditores priores,
quibus acceptantibus praedium sufficit, duplici via secundum
decretum nostrum commune acquirere possunt, nimirum vel
coniunctim seu pro indiuiso, vel separatim seu pro diuiso.

Posterius

(g) L. 40. §. fin. π. de pignor. act. L. 25. §. ult. π. de acquir. vel amitt. possess.

Posterius eo tantum casu permittitur, quo praedium, a pluribus in solutum accipiendum, sine insigni pretii imminutione naturalem admittit diuisionem, vbi singulorum creditorum, separatim partem praedii in solutum accipientium, separatae manent rationes. Prius ergo in casu opposito fieri debet, quo facto plures creditores praedium coniunctim seu pro indiuiso in solutum accipientes nouam quamdam eamque specialem societatem constituunt, quae ad vsuras currentes & futuras ex praedio coniunctim percipiendas tendit. Deinde creditores priores virtute huius remedii cum exclusiua possessione naturali praedii in solutum accepti ius consequuntur, reditus eius in compensationem vsurarum suarum percipiendi, qui reditus antea a nullo creditorum percipiabantur, sed ad communem bonorum massam conferebantur, eamque hoc modo augebant.

§. 15.

CREDITORES ACCEPTANTES NONNISI NATURALEM PRAEDIORVM POSSESSIONEM ADQVIRVNT.

Quum igitur remedium acceptationis in solutum subsidiarium & prouisionale, per constitutionem nostram introductum, creditoribus prioribus pendente concursu contra regulam iuris communis possessionem praediorum corporalem & exclusiuam ad finem vsurarum exinde percipiendarum concedat (§. 14.); ardua occurrit quaestio, a cuius decisione

E. 3. vera

vera eaque specialis indoles huius acceptationis in solum dependent. Quæritur nimirum, vtrum hæc acceptatio in solum creditoribus acceptantibus eam prædiorum tribuat possessionem, quam Icti *ciuilem* ratione *formae* dicunt, an eam, quam *naturalem* opposita ratione vocant. Quando scilicet in possessione ad animum possidentis seu ad formam possessionis attendimus; possessor ius in re vel *proprio nomine* seu tamquam sibi proprium suo nomine in re exercet, vel *alieno nomine*, seu tamquam ius in re, quod alii competit, eique proprium est. Hanc possessionem in sensu *stricto naturali* dicunt ratione *formae* (*b*), illam hoc respectu *in genere ciuilem* vocant (*i*), quæ iterum vel eiusmodi exercitium *dominii* vel iuris in re *aliena qua tali* inuoluit. Priorem in sensu *stricto ciuilem* dicunt (*k*), quæ inde etiam κατ' ἐξοχήν, siue per eminentiam *possessio* vocatur (*l*), & creditoribus, quibus alias *possessio pignoris* tribuitur (*m*), ratione pignoris denegatur (*n*), vnde posteriorem in sensu *latiori naturali* vocant.

(b) L. 7. §. 11. π. *comm. diuid.* L. 38. §. 7. π. *de verb. oblig.* de qua loquitur I. H. BOEHMERVS l. c. tit. *de acquir. vel amitt. possess.* §. 2.

(i) L. 3. §. *fin.* π. *ad exhib.* L. 7. §. 1. π. *cod.* L. 2. §. 1. π. *pro hered.*

(k) L. 13. §. 1. π. *de public. in rem act.* L. 22. §. 1. π. *de noxal. act.* L. 10. C. *de acquir. & retin. possess.*

(l) L. 10. §. 1. π. *de acquir. vel amitt. possess.*

(m) L. 37. π. *de pign. act.* L. 40. *pr.* π. *cod.*

(n) In L. 15. §. 2. π. *qui satisd. cog.*

cant (o) Quodsi igitur animum ad eam creditorum possessionem praediorum aduertamus, quam mediante hac acceptatione in solum consequuntur; quilibet facile largietur, eam ratione formae *ciuilem in genere* dici posse, quum creditores acceptantes ius aliquod reale proprio nomine seu tamquam ipsis proprium in praediis in solum acceptis exercere, omni dubio careat. Sed non aequè expeditum videtur, num haec eorum possessio sit *ciuilis stricte sic dicta*, qua mediante illi eatenus actuale horum praediorum dominium consequuntur, an tantum *ciuilis late sic dicta*, quam etiam in sensu latiori *naturalem* dicunt, vi cuius neutiquam iure dominii, sed vnice *iure pignoris* eadem detinent. Sunt, quibus prius arridet, quemadmodum etiam non defunt, quibus posterius probatur, quorum in castra transire sequentes suadent rationes grauissimae.

§. 16.

QVOD PROBATUR EX RATIONE ET FINE HVIVS
ACCEPTATIONIS.

Prima ratio, vnde intelligi potest, subsidiariam eamque interimisticam acceptationem in solum creditoribus acceptantibus non *ciuilem* praediorum *possessionem* cum dominio coniunctam, sed tantum *naturalem* tribuere, qualis creditoribus

(o) Conf. WOLFG. AD. LAVTERBACH, l. c. tit. de *acquir. vel. amitt. possess.* §. 8.

ribus pignoris possessoribus de iure communi competere solet, ex ratione & fine constitutionis nostrae adparet. Secundum hanc rationem & finem acceptationis ea vnice introducta est, vt creditores priores, si post sententiam locationis in distractione praediorum emtor non statim inueniretur, hoc facto vsuras suas currentes & futuras ex praediis percipere, atque hac via augmentum summae vsurarum quotidianum in detrimentum posteriorum creditorum vergens euitare possint. (§. 8.) Hinc manifestum est, hanc acceptationem in solutum ex vera mente & sententia legis neutiquam summam, creditoribus iam actu debitam, vel sortem eiusque legitimam compensationem, sed vnice vsuras currentes & futuras earumque compensationem ex fructibus praediorum percipiendam in reliquorum creditorum vtilitatem respicere. Iam vero si acceptatio in solutum haud in compensationem sortis, sed tantum vsurarum sequentium ex fructibus praediorum percipiendarum fieri debeat; sane contingere nequit, vt creditores dominium praediorum eorumque possessionem ciuilem adquirent, quum alias hoc ipsis pro solis vsuris futuris tribueretur, quod nemo facile dixerit. Ergo etiam adlerendum est, hanc acceptationem in solutum creditoribus non dominium vel ciuilem praediorum possessionem, sed tantum naturalem tribuere, qualem creditoribus pignoris possessoribus competere notum est. Vnde re penitus perspecta, praedia virtute remedii nostri a creditoribus prioribus non quoad *substantiam*

in

in compensationem integri debiti, sed vnicè quoad *fructus* vel *reditus* in compensationem *vsurarum* sequentium debiti in solutum accipiuntur.

§. 17.

OBIECTIO REMOVETVR.

Hinc facile dubitatio remoueri potest, quam incauto forte vocabulum *acceptationis in solutum* iniicere posset, quippe quod communiter acquisitionem dominii connotare solet. Quando nimirum debitor, qui creditori suo pecuniam debet, satis obligationi suae facere conatur, quod *in genere solutionem* dicunt (p); creditori vel hanc pecuniam ipsam praestat, vel loco eius equipollens aliquod. Prius factum *solutionem in specie* (q), posterius *dationem in solutum* dicunt (r), cui tum ex parte creditoris *acceptatio in solutum* respondet (s), quae, sicut datio in solutum translationem dominii inuol-

(p) L. 54. π . de solut. L. 176. pr. π . de V. S.

(q) L. 49. π . de solut. L. 176. in f. π . de V. S. Huc pertinet solutio-
nis definitio, quam tradit IO. GOTTL. HEINECCIUS in *elem. iur.*
ciu. sec. ord. Pand. tit. de solut. & liberat. §. 53. Conf. VLTRIC.
HYBERVS l. c. P. 1. tit. quib. mod. toll. oblig. n. 1. 2. ARNOLD.
VINNIUS ad pr. *Instit. tit. eod. voc. tollitur omnis obligatio.*

(r) L. 40. §. fin. π . de minor. L. 5. π . ad SC. Velleian.

(s) L. 15. π . quib. ex caus. in possess. eat.

inuoluit (r), ita eius acquisitionem inuoluere censetur; unde etiam VLPANVS (v) in solutum accipientem *emtori similem* dicit, pari ratione ac Imp. ANTONINO datio in solutum *vicem venditionis obtinere* dicitur. (x) Quum igitur in lege nostra creditores priores post sententiam prioritatis praedia, quae commode distrahi nequeunt, in solutum accipere iubeantur; non sine specie veritatis inde inferri posse videtur, verum & actuale dominium eorum ipsis per hanc acceptionem in solutum adquiri, quemadmodum etiam de iure communi haud infrequens est, vt creditores ob inopiam debitoris & defectum emtorum rerum eius has pro ipso debito in eius compensationem iure domini in solutum accipiant. Verum enim vero quamuis haec conclusio verissima esset sub hypothesisi, quam praxis iuris communis seruat, acceptionem scilicet in solutum pro ipso debito in eius veram fieri compensationem, quippe quo casu praedia quoad substantiam seu proprietatem iure domini veri pro creditis suis in solutum accipiunt; omni tamen plane fundamento destituitur sub hypothesisi contraria, quam mens & sententia constitutionis nostrae innuit, si scilicet vnice pro percipiendis *vsuris futuris* praedia

(r) *L. 4. in f. C. qui bon. ced. poss.* SAM. STRYCKERVS in *diff. alleg. Vol. 1. Diff. Francof. 9. cap. 5. n. 37. pag. 57.*

(v) In *cit. L. 15. τ. quib. ex causf. in poss. eat.*

(x) In *L. 4. C. de euict. Conf. AVG. LEYSER. l. c. spec. 531. med. 3. IO. HENR. BERGER. in Oecon. Jur. lib. 3. tit. 15. §. 2. not. 16. p. 693. (edit. Bachii, Lips. 1755.)*

dia, quoad *fructus* in solutum accipere teneantur. Quemadmodum enim priori casu creditores ob debitum principale extinctum non possunt dominium rei aequipollentis non adquirere; ita posteriori casu, ubi debitum principale saluum manet, hoc nullo iure fieri potest. Acceptatio nostra in solutum praedia non quoad *ipsam substantiam* spectat, sed quoad *fructus*, quorum dominium creditores in compensationem usurarum sequentium consequuntur, & quorum intuitu vera & propria *acceptatio in solutum* dici meretur.

HAEC ACCEPTATIO ANTICHRRESI SIMILIS EST.

Hanc huius acceptationis in solutum indolem consideranti non poterit summa eius similitudo cum notissimo quodam iure creditorum, quod *ἀντιχρῆσις* nomine venit, non obuersari. Si quis enim mihi pecuniam credat, atque hoc facto eius vltum concedat; fieri potest, vt in compensationem usurarum seu pro vltu pecuniae acceptae ipsi vltum rei meae non fungibilis, vt plurimum immobilis, seu praedii concedam, siue hoc rusticum sit, siue vrbatum (y), qui vltus alias ad creditorem, etiamsi rem pignori datam possideat, non spectat. (z) Hoc ius creditori concessum *ἀντιχρῆσις*, quasi

F. 2

(y) L. 14. C. de usuris. L. 17. C. eod.

(z) L. 22. §. 2. r. de pign. act. L. 54. pr. r. de furtis. §. 6. Inst. de oblig. quae ex delict. I. H. BOEHMERVS. l. c. tit. de pign. act. §. 7.

usus contrarius, reciprocus, seu mutuus, vocatur (a),
 unde hunc creditorem *antichresticum* dicunt; qua denomi-
 natione etiam pactum insignitur, quo mediante hoc ius cre-
 ditori constituitur. Hoc pactum ordinarie ad contractum
 pignoris accedere solet, quo debitor creditori ius in re con-
 stituit in crediti securitatem (b), quamvis hoc pactum etiam
 sine oppignoratione rei ad usum datae iniri, & rem plane non
 obligatam respicere posse, Icti accuratiores obseruent. (c)
 Si ad contractum pignoris hoc pactum accesserit; ei vel ex-
 presse vel tacite adiectum est. Priorem *antichrestin expressam,*
 posteriorem *tacitam* dicunt. (d) Illa expressam locationem
 rei

(a) *L. 11. §. 1. π. de pignor. L. 33. π. de pign. act.* quas explicat
 GERARD. NOODT. in *Observat. lib. 2. cap. 9. Tom. 1. Oper. p. 285. sq.*
 (Colon. Agripp. 1732. f.) qui simul emendationem sulcipit in cit. *L. 11.*
 §. 1. dum pro *in factum actione* vult esse legendum: *in actione,*
 & subintelligendum: *hypothecaria;* quamvis in omnibus exempla-
 ribus, etiam Florentiae, haud ita legi, ipse fateatur. Conf. etiam
 PETR. MÜLLERVS ad *Struuium l. c. P. 1. exerc. 19. thes. 52. not. 3.*

(b) Quem casum tantummodo respiciunt ii, qui illud definiunt tamquam
 pactum, quo conuenit, vt creditor re pignorata loco vsurarum
 fruatur; qualem definitionem exhibet VLERICVS HVBERVS. *l. c.*
P. 3. tit. de pign. Et hypothec. §. 14.

(c) DAV. MEVIUS in *discuss. leuam. inop. debitor. cap. 4. n. 27. & in De-
 cis. Trib. Vismar. P. 6. Dec. 266. n. 1. SAM. STRYKIUS in Cautel.
 Contract. sect. 2. cap. 4. §. 21.*

(d) *L. 8. π. in quib. causis pign. vel hypoth. tac. contrah. ad quam vid.*
 GERARD. NOODT. in *Tr. de fœnore Et usuris lib. 2. cap. 9. tom. 1.*
Oper. p. 193. Nouissime hanc legem de fructibus rei oppignorate
 a creditore retinendis in vicem vsurarum morae, a debitore in re-
 stituenda sorte, sibi absque vsurarum stipulatione credita, commis-
 sac

rei ad usum pro usuris concessae, non quidem principalem, verum tamen *accessoriam* complectitur, & vi eius creditori plenissimum ius de usu & fructibus rei disponendi, hosque suos faciendi de iure Romano tribuit, non attento fructuum excessu, siue hi incerti sint, siue certi (e), si modo non sit usurariae prauitatis inuolucrum. Quemadmodum igitur in antichresi expressa creditor antichresticus non pro ipso debito praedium ipsum in solutum accipit, sed solum eius *fructus* & *reditus* in compensationem *usurarum*; ita plane idem in acceptatione nostra in solutum obtinet. Et sicuti in antichresi expressa nemo facile creditori dominium & ciuilem praedii possessionem tribuet; ita simili ratione res in acceptatione nostra se habere videtur.

SECUNDVM ARGVMENTVM EX INDOLE HVIVS ACCEPTATIONIS DESVMTVM.

Quem haectenus ex ratione & fine acceptationis nostrae in solutum deduximus effectum, illum etiam haec eius adfectio generalis, vi cuius eadem non nisi remedii *provisionalis*

fae explicare suscepit CHRIST. FRIED. TÖNNE VON LÜTTICHAU in den vermischten juristisch-mathematischen Abhandlungen (Altona 1769.) pag. 25. sqq.

(e) Cit. L. 17. § 17. C. de usuris. SAM. STRYKIVS in Tr. de action. forens. inuestig. sect. 1. membr. 5. §. 34. I. H. BOEHMERVS. l. c. tit. de pign. act. §. 9. Add. si lubet, CHR. FRIED. TÖNNE VON LÜTTICHAU. l. c. pag. 31. sqq.

& interimistici rationem habet (§. 9.), extra omnem ponere controuersiam videtur. Quod si haec acceptatio in solutum, tamquam in compensationem ipsius crediti & sortis facta, praedia quoad ipsam substantiam respiceret, eorumque civilem creditoribus tribueret possessionem, consequeretur, ut ipsa tamquam species verae solutionis, scilicet per aequipollens factae, effectum haberet perpetuum, in creditores dominium irreuocabile transferret, & praedia ex massa bonorum in concursu plene eximeret, adeoque remedii alicuius principalis & finalis rationem haberet. (§. 17.) Sed haec omnia in praesenti remedio secus se habere, ex sententia decreti nostri communis liquidissime adparet. Tantum abest, ut haec acceptatio in solutum virtute huius constitutionis effectum perpetuum habere, & creditores acceptantes iure, praedia secundum determinatam aestimationem tamquam ipsis propria retinendi, munire queat, ut potius creditores omnes ac singuli in lege nostra expresse iubeantur, post hanc acceptationem omni adhibita cura conditionem distractionis & aequum quaerere praediorum emtorem. (f) Unde hoc remedio non obtante praedia in solutum accepta adhuc ad massam bonorum in concursu, ex quorum venditionis pretio demum solutio expectanda est, pertinere consentur, & creditoribus in illud non aliud ius in re tribuitur, quam quod

(f) Idem vrget Auctor diss. *Beckero-Kuteneyerianae*, Cap. 3. §. 38. pag. 57.

ad eorum futuram tendit distractionem. Sed hoc ins pignoris esse, & nonnisi naturalem possessionem tribuere, in aprico est. Quare etiam concedendum est, ab indole huius remedii plane alienum esse, ut creditores per eius usum domini praediorum acceptorum constituantur.

§. 20.

TERTIUM ARGUMENTUM, QVOD ACCEPTANTES ADHVC CREDITORVM IVRE CENSENTVR.

Excipit hoc argumentum aliud non minoris me iudice roboris inde petitur, quod creditores priores acceptantes post factam acceptationem in solutum nihilominus in decreto nostro communi per omnia verorum *creditorum iure* censentur. Quodsi per hanc acceptationem in solutum verum praediorum dominium in acceptantes pro ipso credito transferret; hi eatenus non magis veri creditores manere possent, ac illi, quibus quod ipsis debetur, solutum est, quum eiusmodi acceptatio in solutum vi solutionis fungatur (§. 17.), qua facta creditores tales esse desinunt. Sed longe alia eorum est in constitutione nostra facies. Non enim tantum nomen creditorum, ut antea, etiam post factam acceptationem in solutum retinent, sed omnia etiam ipsis iura tribuuntur & confirmantur, quae tantum veris creditoribus, quibus ius suum adhuc saluum est, competere possunt. Sic legislatores nostri *ius prioritatis* eorum discrete confirmant, sic ius in creditum, quod

quod *fortis* nomine venit, ipsis aperte adhuc tribuunt, sic *usuras* illis deberi pronunciare non dubitant, quae omnia absona essent, si pro ipso debito dominium praediorum essent consequuti. Quin etiam, quod maximum est, *iuri offerendi* adhuc contra acceptantem locum esse disponunt, quod contradictione non vacaret, si per dominium acceptanti adquisitum, ius pignoris reliquorum esset sublatum. Constat enim, *ius offerendi* esse ius creditoris posterioris hypothecarii quata-
 talis, vi cuius ille, oblata priori creditori hypothecario sorte debita cum *usuris*, in eius etiam inuiti locum ratione debiti oblati & soluti succedit. (g) Quod ius ideo necessario requirit, 1) ut is, qui eo uti vult, actu iure pignoris vel hypothecae in re determinata gaudeat, ad quod confirmandum hoc ius ipsi concessum est (h), unde, iure pignoris per legitimam distractionem & dominii translationem extincto, & hoc ius merito tollitur (i); 2) ut is, contra quem exercendum est, rem iure pignoris prioris adhuc possideat, siue hic ipse creditor prior sit, etiamsi ipsi debitor postea pignus vendiderit vel in solutum dederit, quod nihilominus apud ipsam ob ius posterioris, huic auferri nescium, intuitu huius in eadem
 causa

(g) L. 9. §. 3. *qui pot. in pign.* L. 12. §. 6. *eod.* L. 1. C. *eod.*

(h) C. L. 1. C. *qui pot. in pign.* L. 22. C. *de pign. & hypoth.*

(i) L. 8. C. *de distract. pign.* L. 18. C. *eod.* IAC. ANDR. CRVSIVS. *in Ty. de iure offerendi* (Bremae 1661. 4.) cap. 15. n. 8. 9. pag. 145. 14.

bouq

caussa manere censetur (k), siue etiam tertius possessor, qui priori creditori, hypothecaria actione agenti, litis aestimationem praestitit (l), quoniam hic hoc facto ius prioris adquisiuisse videtur. Quodsi igitur creditores, ex decreto nostro communi praedium in solutum accipientes, verum eius dominium & ciuilem possessionem adquirerent; termini habiles iuris offerendi in totum & vtrimque essent sublati, non tantum in posterioribus ob ius pignoris eorum per dominium acceptantium sublatum, sed etiam in prioribus, quippe praedium iure legitimi domini, non iure pignoris, possidentibus, quod tamen expressis constitutionis nostrae verbis repugnat.

§. 21.

CONTINVATIO.

Huc accedit legislatorum in concedendo creditoribus posterioribus contra priores offerendi iure addita dispositio, qua posteriores praeter solutionem sortis & vsurarum praeritarum siue residuarum nil nisi impensas in praedium factas permanentes prioribus restituere iubentur. Ex quo recte etiam inferri posse videtur conclusio, acceptantibus per acceptationem in solutum praediorum dominium atque ciuilem
eorum

(k) *L. 1. C. si antiqu. credit. pign. vend. L. 20. π. de solut.* IAC. ANDR. CRVSIVS l. c. cap. 6. n. 2. pag. 41. lo. BRVNNEMANN. ad cit. *L. 1. C. si antiqu. credit. n. 4. sqq.*

(l) *L. 12. §. 1. π. qui pot. in pign.*

eorum possessionem haud posse esse adq̄s̄situm, si modo ad notionem dominii eiusque naturam attenderis. Quum enim *dominium* ius proprium de rei substantia disponendi inuoluat, *disponere* vero denotet, quidquid fieri velis, pro arbitrio tuo efficienter statuere (*m*); manifestum est, cuicumque dominium competit, ei quoque competere arbitrium, de usu rei suae statuendi, quomodocunque voluerit, ideoque non impensas tantum permanentes siue perpetuas, sed temporarias etiam, siue ad rei conseruationem, siue etiam ad vtilitatem siue ad solam spectent voluptatem, in rem faciendi. (*n*) Quodsi igitur adeo ponas, quod tamen posito iure offerendi iam concidit (§. 20.), dominium atque ciuilem possessionem praediorum acceptantibus per acceptationem eorum in solutum esse adq̄s̄situm; certo consequeretur, vt, etiamsi priores praedium offerentibus cedere tenerentur, sibi tamen non solum impensas permanentes in illud factas, sed etiam temporarias, siue ad maiorem ex praedio percipiendam vtilitatem spectauerint, siue ad solam voluptatem, recte exigerent. Quod tamen quum ex constitutione nostra, qua tantummodo impensarum permanentium restitutio posterioribus iniungitur, secus esse, nemo non videat; certe fundamento destituta

(*m*) Illustr. OTTON. DAV. HENR. BECMANNI, Praeceptoris atque fautoris pereximie colendi, *diff. inaug. de feudo emto sub pacto de retrouendendo* (Halae 1747. recul. ibid. 1768.) S. 17. 18. pag. 22. 39.

(*n*) *Arg. L. 21. C. mandati,*

ta esse videtur eorum sententia, qui acceptantibus dominium atque civilem praediorum possessionem tribuere conantur.

§. 22.

QVARTVM ARGVMENTVM AB VSVRIS PRAE-
TERITIS DESVMTVM.

Veritas huius sententiae etiam ulterius per eam constitutionis nostrae dispositionem confirmatur, quae vsuras creditorum priorum in solutum accipientium praeteritas, necdum solutas, sed adhuc debitas, concernit. Quodsi enim ex mente & sententia legis nostrae creditores priores per hanc acceptationem loco verae solutionis & satisfactionis pro eo, quod ipsis debetur, verum & actuale praediorum dominium adquirerent; consequeretur, ut haec acceptatio pro solido eius, quod ipsis debetur, adeoque non tantum pro sorte debita, sed etiam pro vsuris praeteritis debitis fieri deberet, quod eo magis adferendum foret, quo evidentior est dispositio capitis primi legis nostrae, virtute cuius vsurae creditorum in concursu cum sorte pari passu ambulare, & una cum sorte in eodem loco adiudicandae iubentur. (§. 6.) Vnde pronosequeretur alueo, ut creditores priores mediante hoc remedio fructus praediorum in solutum acceptorum non tantum pro vsuris sortis, sed etiam pro vsuris vsurarum adhuc debitarum & per hanc acceptationem una cum sorte solutarum perciperent. Verum enim vero nihil magis alienum est

se a sententia legis nostrae, argumentum eius apertissime ostendit. Primo enim legislatores nostri initio capitis secundi huius constitutionis expressis verbis declarant, finem huius remedii vnicè vsuras *futuras* creditorum priorum respicere, atque in eo consistere, vt creditores priores, per introductam hanc acceptationem prouisionalem eas pendente concursu ex fructibus praediorum percipiendo, quotidianum incrementum summae ipsis debitae, in posteriorum detrimentum vergens, euitarent (§. 8.). Tantum igitur abest, vt ope huius remedii creditoribus in solutum accipientibus vsurae vsurarum adhuc debarum ex fructibus praediorum percipiendae concedantur, vt manifestae intentioni legislatorum, scilicet hoc modo vtilitati creditorum posteriorum consulendi, hoc potius aperte repugnet, quum ad praecauendum damnum, ex augmento vsurarum creditorum priorum posterioribus proueniens, hoc remedium tamquam medelam adhibendum voluerint, quod tamen posito iure acceptantium, vsuras vsurarum residuarum percipiendi, non tantum medelam non adferret, sed adhuc potius in maius posteriorum detrimentum vergeret. Deinde legislatores, exercitium iuris offerendi determinantes, expresse fanciunt, vt creditor offerens priori etiam vsuras suas cum impensis permanentibus parata pecunia offerat. Quod nonnisi de vsuris ante acceptationem debitae intelligi posse, nemo infitias ibit, qui vsuras, a momento acceptationis currentes, ope eius perceptas esse perpendit. Quum itaque vigore huius dispositionis vsurae praeteritae creditorum

acceptantium post factam acceptationem in solutum adhuc debitae censeantur; nemo profecto adserere poterit, acceptationem creditorum pro vsuris eorum praeteritis fieri, quod tamen posita sententia contraria omnino esset statuendum.

§. 23.

TRANSITVS AD TAXATIONEM PRAEDIORVM.

Quodsi igitur eam acceptationis nostrae in solutum ideam animo concipiamus, quae eius rationi & fini, quae indoli eius generali & reliquis eius adfectionibus, in decreto nostro communi expressis, conuenit, haud difficili negotio intelligitur, eam quam maxime ab ea acceptatione in solutum, quae de iure communi pro ipso debito in eius compensationem facta, verum dominium & ciuilem possessionem tribuit (§. 17.), differre. Manifestum est ex argumentis expositis, eam vnice interimistice pro percipiendis vsuris futuris praedia quoad fructus & redditus respicere, adeoque in creditores priores naturalem tantum eorum possessionem & tale ius transferre, quod iuri creditorum, quos antichresticos dicunt, non dissimile esse videtur (§. 18.). Qua quidem indole huius acceptationis in solutum praemissa, iam ad explicationem naturae & indolis *taxationis* illius progrediendum est, secundum quam nostrum decretum commune creditores priores post sententiam prioritatis, deficiente commoda conditione praedia distrahendi, ea in solutum accipere iubet. Et quum haec

Albany G 3 *taxatio*

taxatio praediorum, testantibus verbis legis nostrae difertis, prouisionalem & interimisticam acceptationem eorum in solutum tamquam finem suum respiciat; a vero profecto aberrare nequit, in explicanda eius natura hoc sine tamquam cynosura indubia vsurus, qua via omnes controuersiae circa indolem eius enatae facili negotio & solida ratione decidi & componi posse videntur.

§. 24.

NATVRA ET INDOLES HVIVS TAXATIONIS
PRAEDIORVM.

Quum *taxatio* in genere in iure actum denotet, quo valor rei, quem etiam *quantitatem* rei *moralem* dicunt (*o*), determinatur (*p*), quam alio quoque nomine *aestimationem* vocant (*q*); pro diuersitate eius, de cuius valore in re aliqua determinando agitur, ipsa *taxatio* non potest non esse diuersa. Sicuti in quacunque re *substantiam* eius, quam VLPIANVS (*r*) *ὀνομαζον* vocat, ab iis distinguimus, quae per *substantiam*

(o) SAM. PVENDORFIVS in *Iur. Nat. & Gent. lib. 3. cap. 1. §. 2.*

(p) L. 18. π. de dolo malo. L. 68. π. de R. V. L. 3. §. 2. π. ad exhibend. CHRISTOPH. HERM. DE SCHWEDER gründliche Nachricht von gericht- und außsergerichtlicher Anschlagung der Güter nach dem jährlichen Abnutz. (Stettin und Leipzig 1751. 8.) Cap. 1. §. 2. p. 1. 19.

(q) L. 26. §. 1. iunct. L. 39. §. 1. π. de oper. libert.

(r) In L. 9. §. 2. π. de contrah. emt. vendit.

tiam rei possibilia sunt, quae *confectaria* eius vocantur, quorum pertinent *fructus* rei & *reditus*; ita etiam duplicem determinationem valoris rei seu taxationem animo concipere possumus, alteram, quae rem quoad *ipsam substantiam*, alteram, quae rem tantum quoad *reditus* vel *fructus* respicit. Illa *taxatio substantiae* dicitur (s), seu taxatio rei quoad substantiam; haec *taxatio fructuum* vel *redituum* (t), seu taxatio quoad fructus vel reditus. (v) Si igitur praedia debitoris obaerati a creditoribus eius secundum taxationem aliquam in solutum accipienda dicantur; haec taxatio pro diuersa ipsius acceptationis in solutum indole, quam vnice respicit, necessario debet esse diuersa. Praedia enim vel quoad ipsam substantiam pro ipso debito seu in eius compensationem in solutum accipienda sunt, vel vnice quoad reditus & fructus pro vsuris currentibus & futuris seu in earum compensationem. Si prius, manifestum est, taxationem, secundum quam ea acceptatio in solutum fieri debet, taxationem substantiae seu praediorum quoad substantiam esse debere, cuius in emtione venditione ratio haberi solet. Sin posterius, non minus

euidens

(s) *L. fin. C. de magistrat. conueniend.*

(t) *L. 5. C. si quis alt. vel sibi sub alt. nom. vel alien. pecun. emerit.*

(v) Plures taxationis diuisiones suppeditauit Vir Generos. AVGVSTINVS DE BALTHASAR in *diss. de beneficio taxae, agnatis aliisque feudi successoribus in Ducatu Pomeraniae atque principatu Rugiae competente.* (*Gryphisw. 1738.*) §. 6. p. 8. sqq. quam adeat, cui volupe est.

euidens est, taxationem, quae eiusmodi acceptationem in solutum concernit, nonnisi taxationem fructuum seu praediorum quoad fructus vel redditus esse posse, qualis in locatione conductione usu venire solet. Vnde facile est ad intelligendum, qualis ea taxatio censi debeat, secundum quam constitutio nostra creditores post sententiam prioritatis praedia in subsidium & prouisionaliter in solutum accipere iubet. Nimirum quum haec acceptatio in solutum praedia tantum quoad fructus vel redditus in compensationem futurarum usurarum spectet (§. 15. sqq.); taxatio, secundum quam haec acceptatio in solutum virtute huius legis fieri debet, nonnisi de *interimislica taxatione fructuum vel reddituum* intelligenda est.

§. 25.

QVARE HAEC TAXATIO FRVCTVVM; NON
SVBSTANTIAE, ESSE DEBEAT.

Veritatem huius adfert argumentum & sententia decreti nostri communis per omnia adeo aperte innuere videtur, vt aequus rerum arbiter, debita eius ratione habita, haud facile ad sensum eidem denegare queat. Quodsi enim primo ad naturam & indolem acceptationis in solutum, quam secundum verba constitutionis nostrae haec taxatio instruere & praeparare debet, animum aduertamus; ea, hanc taxationem non substantiae, sed tantum fructuum & reddituum esse debere, euidetissime docet. Creditores per hanc acceptationem in solutum

lutum praedia non quoad substantiam in compensationem ipsius debiti iure dominii adquirunt (§. 17.), sed tantum ea quoad fructus & reditus pro usuris futuris in earum compensationem in solutum accipiunt (§. 15. sq.), iure creditorum antichresticorum reuera censendi (§. 18.). Quum vero, quod omnes largiuntur, ius antichresteos locationem conductionem inuoluat; prono sequitur alueo, vt taxatione, in finem huius acceptationis facienda, alia esse nequeat, nisi ea, quae antichresi adeoque locationi conductioni praediorum conuenit. Iam vere nemo profecto adierere ausit, taxationem praediorum, in finem antichresteos & locationis conductionis faciendam, taxationem praediorum quoad substantiam esse, quum res locatae non quoad proprietatem (x), sed tantum quoad fructus conductori concedantur. Vnde nihil magis naturale est, quam idem etiam in casu proposito negare, vbi creditores praedia non quoad substantiam & proprietatem, sed tantum quoad reditus & fructus in solutum accipiunt. Omnis taxatio, in finem alicuius acceptationis in solutum facienda, naturali ratione nonnisi valorem eius rei determinare debet, quae in compensationem rei debitaee in acceptantem transferranda est. Quae quum in casu nostro vnice in fructibus & reditibus praediorum, quae creditores tantum naturaliter iure

(x) L. 39. *τ. locati conducti*. L. 80. §. 3. *τ. de contrah. emt. vend.* GEO. AD. STRUVIUS in *syntagm. iur. civil. P. I. exerc. 24. th. 18.* ibidem que MÜLLERVS.

iure pignoris tamquam res alienas possident, consistat; consequitur, ut etiam nonnisi hi fructus & reditus praediorum, neutiquam vero ipsa eorum substantia, quippe intuitu creditorum acceptantium aliena, pro vero huius taxationis obiecto habendi sint.

§. 26.

QVOD VLTERIVS EX FINE ET RATIONE LEGIS
PROBATVR.

Quemadmodum igitur ex natura & indole acceptationis nostrae in solutum sufficienter adparet, taxationem praediorum quoad substantiam eidem non minus, quam locationi conductioni repugnare, adeoque taxationem, secundum quam virtute decreti nostri communis acceptatio in solutum fieri debet, vnice fructuum & reddituum esse oportere; ita haec taxationis nostrae indoles etiam directe ex fine & ratione legis nostrae perspici & cognosci potest. Legislatores nostri in primo huius constitutionis capite expresse constituerunt, ut in concursu creditoribus plenae vsurae, etiam pendente concursu currentes, vsque ad insequutam crediti solutionem vna cum sorte principali adiudicentur. (§. 6.) Et veriti initio capitis secundi, ne quotidianum incrementum summae prioribus debitaee, ex vsuris futuris currentibus proueniens, spem creditorum posteriorum, ex massa bonorum, quod ipsis debetur, accipiendi, minueret, iidem medium praescribunt, quo adhibito citra vllum creditorum posteriorum detrimen-

trimentum sanctio prioris capitis obseruari, & creditoribus prioribus, deficiente occasione praedia distrahendi, ratione vsurarum currentium satisfieri potest (§. 8.). Atque hoc medium illud ipsum est, quod haecenus sub denominatione acceptationis in solutum subsidiariae & prouisionalis secundum praecuiam aliquam taxationem factae expendimus. Sole igitur ipso illustrius & clarius adparet, ex animo & mente legislatorum acceptationem in solutum interimisticam medium esse debere, quo adhibito creditores priores pendente concursu ex redditibus praediorum *plene* vsuras currentes percipere possunt, quippe quarum denegationem & imminutionem in primo capite expresse reprobarunt. Quodsi vero creditores mediante hac acceptatione in solutum perfecta eaque plena perceptione vsurarum futurarum gaudere debeant; taxatio, ad instruendam hanc acceptationem facta, ita comparata sit necesse est, vt huic fini exacte respondeat. Quod quum nemo de taxatione praediorum quoad substantiam adferere possit, vtpote quae neutiquam exactum reddituum annuorum pro vsuris percipiendorum valorem determinat; perspicuum est, hanc taxationem vnice *interimisticam fructuum vel reddituum* esse oportere, qua rite adhibita constare potest, quantae summae annuae vsurarum futurarum fructus vel redditus annui praediorum, acceptatione in solutum facta, soluendae sufficiant.

§. 27.
NON PRETIUM VENDITIONIS PRAEDIORVM
RESPICIT.

Quum igitur tam indoles acceptationis in solum subsidariae & prouisionalis, quam finis & ratio decreti nostri communis perspicue doceat, taxationem, secundum quam illa fieri debet, non nisi *interimisticam taxationem fructuum* esse debere (§. 25. 26.); facile est ad intelligendum, nihil magis aberrare a mente & sententia legis nostrae, quam per hanc taxationem verum ipsorum praediorum pretium, quo postea distrahenda veniunt, & ex quo creditoribus circa finem processus concursus satisfaciendum est, determinare. Sicuti taxatio, quae verum ipsorum praediorum pretium determinat, quam *taxationem substantiae* vocamus, perquam maxime a taxatione fructuum interimistica differt (§. 24.); ita constitutio nostra de posterioris generis taxatione vnice intelligenda, neququam priorem, vel per eam veri praediorum pretii determinationem exigit, sed hanc determinationem, ut aequum est, a futura eorum distractione expectat. Neque contrarium innuunt verba huius constitutionis loquentia de creditoribus posterioribus, *so vermöge der Vrtheil vnd cedirten Güter Valer tempore publicatae sententiae hätten ihre zuerkanneten Pöste bekommen können.* Quamuis enim non infitias iuerim, hunc valorem praediorum, secundum quem ex mente huius constitutionis creditores posteriores, si tempore sententiae

tentiae prioritatis publicatae distractio fieri potuisset, ex praediis solutionem forte consequi potuissent, de ipso eorum pretio, in distractione pro iis soluendo, accipiendum esse; nemo tamen inde conclusionem inferre poterit, hunc valorem praediorum obiectum eius taxationis esse, quam demum sequentia verba legis ad finem remedii prouisionalis, valorem praediorum neutiquam respicientis, praescribunt. Quemadmodum ne vestigium quidem vllum huius taxationis in adductis legis nostrae verbis occurrit; ita sensus eorum naturalis minime ipsum remedium nostrum, quippe quod in sequentibus demum traditur, sed tantum rationem & finem huius constitutionis exponit, vi cuius legislatores remedio subsidiario & prouisionali praecauere volunt, ne incrementum quotidianum summae prioribus creditoribus debita, ex vsuris currentibus proueniens, spem posteriorum minuat, ex pretio ipsorum praediorum id aliquando consequendi, quod, si statim post sententiam prioritatis distracta fuissent, forsitan essent consequuti (§. 8.).

§. 28.

CONTINVATIO.

Adiuuatur sententiae nostrae veritas, taxationem nempe, quam legislatores acceptationi nostrae in solum praemittendam iubent, neutiquam ad determinandum verum praediorum valorem, quo posthac veneunt, tendere, dispositione litterarum *Reuersalium de A. 1621. §. 20.* quae declarationi consti-

H 3

tutionis

tutionis nostrae maxime inferuire potest, vbi, postquam intuitu additionis in solum secundum taxam cautum erat, vt tantum prouisionaliter & interimistice ad distractionem vsque locum haberet, nec creditoribus solutionem crediti, quae demum ex venditis praediis illis esset expectanda, tribueret, haec verba subiiciuntur: *Sollte aber nach Verkaufung der Güter sich befinden, daß die Schulden alle nicht bezahlet werden können, so soll alsdenn der Debitor in einen dazu verordneten Schuldturm geworfen werden.* Quodsi igitur solutio creditorum plenaria non ex pretio taxationis, sed demum ex pretio, ex venditione praediorum redacto, virtute dispositionis legislatorum petenda sit, adeo vt nequaquam quantitas pretii taxatione determinati, sed summa pretii praediorum venditorum, omnibus dissoluendis nominibus non sufficientis, instar normae in adplicanda debitori obaerato carceris publici poena spectari debeat; certo consequitur, vt taxationis pretium pretiumque venditionis minime vnum idemque sit, ideoque indoles taxationis, acceptationem in solum antecedentis, haud in eo versari possit, vt pretium praediorum, quo postea, oblata commoda occasione, distrahenda sunt, per eam determinetur. Alia igitur natura eius sit necesse est, quae ex ratione & fine constitutionis nostrae explicanda, in eo quidem consistit, vt pretium fructuum & reddituum praediorum, in vicem vsurarum currentium & futurarum a creditoribus mediante acceptatione in solum per-

percipiendorum, definit, siue paucis, vt taxatio fructuum sit, non substantiae. (§. 26.)

§. 29.

QVA RATIONE HAEC TAXATIO INSTITVENDA SIT.

Quae hactenus de vera huius taxationis indole differuimus, genuinum nobis suppeditant principium, vnde, qua ratione eadem in finem acceptationis in solum subsidiariae & prouisionalibus instituenda sit, diiudicari potest. Acceptatio in solum subsidiaria medium esse debet, quo creditores priores post sententiam prioritatis, impedita praediorum distractione, vsuras currentes ex fructibus quali iure antichresticos plene percipere possunt (§. 18.). Quare taxatio interimistica, quae vnice ad instruendam hanc acceptationem in solum fieri debet (§. 24.), ita instituenda est, vt per eam iustus fructuum vel reddituum annuorum praedii valor determinetur, qui a creditoribus acceptantibus in vicem vsurarum pendente hoc remedio interimistico percipi possunt. Et quum creditores, praedium aliquod in solum accipientes, fructus eius non iure domini tamquam fructus rei propriae (§. 15. sqq.), sed potius iure antichrestico, quod conductionem involuit (§. 18.), tamquam fructus rei alienae adquirant (§. 13.); perspicuum est, taxationem nostram eam imitari non posse, quae ad finem venditionis ipsius praedii verum pretium exponit, sed eius taxationis naturam sequi, quae ad finem

loca-

locationis conductionis iustum praesentis usus vel annuorum emolumentorum, quae exinde percipi possunt, valorem ostendit. Atque taxatio fructuum hac ratione instituta dilucide determinabit, quinam creditorum priorum intuitu usurarum, quae ipsis debentur, currentium interimisticè ad acceptationem in solutum admitti queant, & determinatis acceptantibus locum faciet, eas ita percipiendí, vt vterque finis constitutionis nostrae, nempe *ius quaesitum* creditorum priorum, & *securitas* posteriorum, quoad eius fieri potest, obtineatur.

§. 30.

DECLARATIO EIVS ULTERIOR.

Quam ferax hoc principium grauissimarum sit conclusio-
num, neminem ad illud animum aduertentem fugere poterit, quarum nonnullas illustrationis causa adiiicere iuuat. Sic primo inde facile intelligi potest, cur in instituenda hac taxatione earum rerum ratio haberi nequeat, quae intuitu creditorum acceptantium nec *naturalium* nec *ciuilium fructuum* rationem habent, seu vnde hi, durante hoc interimistico, nulla emolumenta pecuniaria percipere possunt, quamuis alias in se conditionem praediorum omnino meliorem reddant, qualia sunt iurisdictio, ius patronatus, & arbustula, quae in supplementum siluae ad futurum praediorum usum seruantur, Etiam si enim res huius generis omnino ipsum praediorum valorem

valorem augeant, earumque in taxatione, quae venditionis causa suscipitur, optimo iure ratio habeatur; non tamen hic in censum venire possunt, vbi de sola aestimatione fructuum, a creditoribus loco vsurarum currentium percipiendorum, agitur, qui exinde ad creditores redundare nequeunt. Deinde manifestum est, in hac taxatione neutiquam ad eos attendi posse fructus, qui nonnisi *factis in rem impensis vtilibus* spectantur, & pro praesenti praediorum statu eodemque manente percipi nequeunt. Creditores enim, praedia quoad fructus pro vsuris futuris in solutum accipientes, ideoque iure antichrestico tamquam lege eadem detinentes, impensas vtilis in ea facere, iisque factis eadem meliora reddere non quidem prohibentur (y), neutiquam vero ad hoc faciendum neque ex regulis iuris neque ex regulis prudentiae ob incertum huius remedii interimiltici tempus & perpetuum iuris offerendi metum obligati sunt. Vnde sicuti nemo ab illis meliorationem praediorum de iure exigere potest; ita etiam nemo ipsis fructus, a melioratione demum exspectandos, in vsuras percipiendas imputare poterit. Quod eo vsque procedit, vt, quum libero suo, praedia meliora reddendi, iure vsu, impensas in ea vtilis fecerint, fructus harum impensarum tamquam fructus rei propriae spectare, & a creditore posteriori, qui erga eos iure offerendi vt i vult, harum impen-

(y) L. 25. c. de pign. act.

penfarum solutionem in numerata pecunia secundum expressam constitutionis nostrae dispositionem exigere queant.

§. 31.

CONTINVATIO.

Tertio haud difficulter ex principio nostro cognoscitur, in ineunda hac taxatione omnino habendam esse rationem *omnium onerum*, quae praediis in solum acceptis inhaerent, siue saecularia & ciuilia, siue ecclesiastica sint, ita vt aestimatio fructuum, qui creditoribus acceptantibus cedunt, nonnisi *his deductis* facta esse intelligatur. Onera enim realia, tamquam ipsi rei inhaerentia, ad dominum rei spectare, siue hic rem ipse detineat, siue alteri vel iure antichrescos vel etiam locationis simplicis ad vsum concefferit, notissimi iuris est. Quapropter quum creditores, remedio nostro subsidiario & prouisionaliter vtentes, praedia non tamquam propria, sed tamquam aliena quasi lege conductionis quoad fructus in vicem vsurarum currentium in solum accipiant (§. 15-18); eodem iure eo magis gaudere debent, quo euidentius idem ratio & finis huius remedii, scilicet plena & perfecta vsurarum perceptio, requirit, & quo minus vsus huius remedii eorum conditionem secundum veram constitutionis nostrae mentem reddere debet deteriorem (§. 8.). Quarto similiter intelligi potest, in hac taxatione etiam *casuum fortuitorum & impensarum necessariarum magnarum* in praedia, praesertim quoad aedificia,

aedificia, secundum prudens peritorum arbitrium rationem esse habendam. Quemadmodum huius confectarii veritatem natura negotii & omnes iam adductae rationes abunde confirmant; ita etiam idem cum praecedenti iuris analogiae & aequitati ad amissim conuenire, vel inde perspici potest, quod secundum praxin communem, si hoc remedium acceptationis in solutum non adhibeatur, onera realia, casus fortuiti, & impentiae in rem factae necessariae ad massam concursus spectare, eamque, non vero ius creditorum priorum, imminuere censentur. Vnde nihil magis naturale est, quam creditores hoc remedio vsos eiusdem, non vero deterioris, conditionis haberi. Denique quinto obscurum esse nequit, in hac taxatione rite instituenda ad *praesentem* eumque *communem* valorem fructuum, neutiquam vero ad antiquum aliquem, qui multis ante annis obtinuit, & iam dudum exoleuit, esse respiciendum. Leges enim in constituendo iusto pretio generaliter ad tempus contractus (z) seu praesentem aestimationem respicere iubent (a); quod itidem non potest in pretio fructuum, quod haec taxatio definit, non obseruari. Iam vero vetus taxa nostra Megapolitana, quae nomine *provincialis* (*Land-Taxe*) venit (b), & ipso TORNOVIO teste, lon-

I 2

gacua

(z) L. 8. in f. C. de rescind. vendit.

(a) L. 3. §. 5. x. de iure fisci.

(b) Eam exhibet PETR. TORNOVIVS l. c. P. 1. cap. 3. sect. 5. §. 14. p. 639. sqq.

gaeua licet atque communiōri praxi adprobata, numquam tamen publica lege pragmatica introducta est, praesenti rerum valori haud conuenit (c), atque sine iniquitatis nota haud adhibetur (d). Quum enim pretia rerum a varietate temporum aliarumque circumstantiarum pendeant, ex iisque saepius mutantur, augeantur, minuantur, neque negari queat, faciem rerum recentioribus temporibus haud parum esse immutatam; taxa illa prouincialis antiqua in finem acceptationis in solutum nullo modo pro norma iusta haberi potest: ut silentio praeteream, constitutionem nostram nusquam disposuisse, ut creditores praecise secundum taxam prouincialem in solutum accipere tenerentur. Hinc taxa alia redditibus praedii magis conformis magisque congrua hic adsumenda est, qualis merito ea censetur, qua in locationibus possessionum principum propriorum siue domaniorum vtuntur, quam *taxam camerae* (*Cammer-Taxe*) dicunt, cuius ratio rationi taxationis hic adhibendae exacte respondet. Et hanc quidem taxam ad finem quoque acceptationis praediorum in solutum iam plus simplici vice haud ita pridem in curia prouinciali praescriptam esse, nuperrime comperimus.

§. 22.

(c) Consentit Auctor *Responsi Facult. Jurid. Rostoch.* quod exstat apud ERN. IO. FRID. MANZELIVM in *Iure Mecklenb. & Lubecensi illustrato* P. 1. centur. 3. iudic. 24. pag. 144. (*Rostoch. 1749.*) Add. cit. *diff. Manzelio-Duuiana* §. 29. pag. 41.

(d) Iniquitatem huius taxae haud raro creditores sua iam aetate conquestos esse testatur ipse TORNOVIIVS l. c. pag. 645. sq.

EFFECTVS HVIVS REMEDII INTVITV VSVRA-
RVM ET FRVCTVVM.

Exposita huc vsque pro scopo tractationis nostrae vera natura & indole remedii nostri subsidiarii & interimistici, tam quoad ipsam acceptationem in solutum, quam quoad taxationem, quae illi praemittitur, non a re alienum fore iudico, ad maiorem huius argumenti illustrationem quaedam de vltioribus eius effectibus subiungere, quos non raro graues in foro controuersias excitare videmus. Proximum esse & generalem huius remedii effectum, vt creditores priores, *saluo iure sortium* ipsis debitarum, fructus praediorum in solutum acceptorum in compensationem vsurarum currentium & futurarum iure creditorum antichresticorum adquirant, ex antecedentibus abunde adparet. Quodsi vero, vt plerumque in concursu vsu venire solet, plures creditores ad hanc praedii in solutum acceptationem admittendi sint; ardua se offert quaestio, quomodo hi inter se concurrant, quae ratione partes in hac acceptatione faciant. Secundum expressa decreti nostri communis verba distinctio adhibetur, vtrum *diuisio* praedii in solutum accipiendi *actualis* eademque *naturalis* sine insigni redituum eius imminutione fieri possit, & creditoribus placeat, nec ne. Priori casu constitutio nostra hanc diuisionem actualem & naturalem permittit, quo facto eatenus separatae manent creditorum rationes. Posteriori vero casu

lex creditoribus prioribus *coniunctim* acceptationem, administrationem, & reddituum perceptionem concedit, eosque eatenus cum exclusione aliorum creditorum in *communione* quadam *postriua* vel in *societate simplice* constituit (§. 14.). Quum vero acceptatio in solutum praedia non quoad substantiam vel proprietatem, sed tantum quoad fructus, respiciat (§. 15. sqq.); facile est ad intelligendum, communionem & societatem creditorum acceptantium minime etiam praedia ipsa quoad proprietatem, sed tantum fructus & redditus eorum concernere, adeoque pro mera *fructuum societate*, quam alii *societatem adquaestus* vel *interusurii* dicunt, & a *societate*, quam *sortis* vocant, distinguunt (*e*), esse habendam, cuius vnicum fundamentum in usuris, quae ipsis debentur, currentibus & futuris situm est. Et quia in omni societate & lucrum & damnum in re communi contingens inter socios *pro rata* commune est (*f*); idem etiam in praesente acceptantium societate intuitu lucri & damni, *fructus praediorum* communes concernentis, statuendum est. Vnde quum incrementum fructuum in antichresi expressa citra notam usurariae prauitatis, etiam si modum usurarum excedat, creditori antichrestico de iure debeatur (*g*), hoc augmentum fructuum lucro acceptan-

(*e*) Arg. L. 58. π. pro socio.

(*f*) §. 1. Inst. de societate. GEO. AD. STRUVIVS, l. c. P. 1. exerc. 22. ih. 30. ibidemque MÜLLERVS not. d. §. 4. & ab eo cit. DD.

(*g*) L. 14. C. de usuris. L. 17. C. cod.

ceptantium pro rata cedit, sicut decrementum eorum, per casus fortuitos contingens, simili modo ad omnes pro rata spectat. Quaecunque igitur sit summa fructuum vel naturalium vel civilium, finito anno aliquo ex praediis in solutum coniunctim acceptis perceptorum, siue haec factam taxationem exaequet, siue eam superet, siue ab eadem deficiat, ea omnibus coniunctim acceptantibus pro usuris eius anni communis est, atque inter omnes pro rata secundum leges societatis diuidenda est.

§. 33.

QVA RATIONE FRUCTVS INTER CREDITORES
DIVIDENDI SVNT.

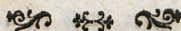
Quodsi igitur creditores summam fructuum & reddituum quotannis perceptorum, tamquam communem inter ipsos pro usuris post acceptationem debitis, pro rata diuidere velint; ardua nobis occurrit quaestio, rationem huius ratae concernens, vtrum scilicet haec summa fructuum in ratione *ipsarum sortium*, an in ratione *usurarum annuarum*, quae singulis vi contractus debentur, diuidenda censeatur. Quum in similibus usuris, quae eandem ad sortes suas rationem habent, eadem sit ratio sortium & usurarum; momentum quaestionis nonnisi in eo casu effectus prodit, quo diuersis creditoribus vi contractus cum debitore communi inibi diuersae seu dissimiles usurae v. c. alteri quincunces, alteri semisses debentur.

bentur (b). Cuius quidem quaestionis decisio vnice a natura & indole acceptationis in solutum, quae societatem inter creditores acceptantes constituit, dependet. Quodsi creditores ipsa praedia quoad substantiam & proprietatem in compensationem fortium debitarum in solutum acciperent; omni sane dubio careret, quin, quum ipsae sortes fundamentum communionis & societatis absoluerent, diuisio fructuum in ratione fortium inter creditores fieri deberet. Quum vero in usu remedii nostri creditores praedia non quoad substantiam, sed vnice quoad fructus, interimistice non in compensationem fortium, sed vsurarum post hanc acceptationem debitarum, in solutum accipiant (§. 17.); simili modo euident est, quum nonnisi hae vsurae fundamentum communionis & societatis fructuum constituent, summam fructuum & redituum inter eos in ratione harum vsurarum, quarum perceptionem acceptatio vnice intendit, esse diuidendam. Exacte hoc naturae societatis conuenit, in qua res communes in ratione collatorum

(h) Quod ad vsuras semisses attinet, illae quidem in *Constit. Magap. d. 25. Iun. 1655.* adprobatae leguntur, sed huius constitutionis dispositio haud ita multo post prorsus immutata est per *Rescriptum d. 20. Febr. 1662.* ex quo iudicum sententiae in adiudicandis vsuris circumscriptae sunt quincuncium quantitate, quae inde regulam constituunt, abs qua praeterquam in casibus exceptis haud recedendum. Prima quidem exceptio in comitiis constituta est, & ad casum morae se refert, vid. *TORNOVIVS l. c. P. 2. p. 64.* cui deinde altera exceptio a Sereniss. Duce CAROLO LEOPOLDO addita est per *Rescriptum d. 16. Mart. 1718.* quo iudices vsuras etiam semisses, si consensus regiminis vel domini directi accesserit, adiudicare iubentur.

latorum diuidendae dicuntur (i), quorum vice in hac creditorum societate vsuras post acceptationem ipsis debitas fungi constat (§. 32.). Idem sequenti adhuc consideratione confirmatur. Constat inter omnes, in sententia prioritatis, acceptationem in solutum antecedente, singulis creditis vsuras secundum qualitatem & quantitatem, quae illis vi chirographorum competit, adponi, quod v. c. sequentem fere in modum fieri solet: *Mevius mit 1000 Rthlr. N° 3. vi obligationis d. 17. Ian. 1730. mit 4 iährigen Zinsen zu verschriebenen 5 pro Cent; Caius mit 800 Rthlr. an Holländischen Ducaten laut Verschreibung de T. Trinit. 1741. mit 4 1/2 iährigen Zinsen zu 4 pro Cent; &c.* Quum vero sententia prioritatis in peragenda acceptatione, quae hanc insequitur sententiam, ex voluntate Serenissimorum legis nostrae conditorum instar regulae & fundamenti obseruanda sit; fieri hinc sane nequit, vt singulis creditoribus maior fructuum pars, in vicem vsurarum percipiendorum, concedatur & ab illis percipiatur, quam quae tantam exaequet annuarum vsurarum quantitatem, quantam sententia prioritatis singulis eorum adiudicauit. Hoc est, quod diximus, diuisio fructuum inter creditores in ratione vsurarum fieri debet. Neque hic sollicitanda sunt verba constitutionis: *vnd die Inraden pro rata ibrer Foderung vnter sich theilen;* quasi per vocabulum: *Foderung,* legis-

(i) L. 29. pr. 7. pro socio.

legislatores ipsas sortes intellexissent. Quum enim vocabulum Germanicum *Foderung* generalis sit terminus, & illud, quod quis ab altero exigit, denotet; rationi conueniens est, illud in hac significatione naturali secundum orationis nexum de ea eius specie accipere, cuius solutionem per acceptationem in solutum haec lex intendit, quae illud non concernit, quod creditoribus ratione sortium, sed tantum illud, quod ipsis ratione vsurarum currentium a debitore communi debetur. Eadem haec principia etiam diuisionem praediorum actualem & naturalem, de qua spha antecedente dictum est, determinant, atque in ea etiam ad rationem vsurarum respiciendum esse ostendunt.

§. 34.

EFFECTVS HVIVS REMEDII INTVITV SORTIVM
ET PRETII DISTRACTIONIS.

Quum constitutio nostra remedium acceptationis in solutum tamquam *prouisionale* & *interimisticum* futuram praediorum, a creditoribus prioribus in solutum acceptorum, distractionem nequitquam tollat, sed potius omnes creditores etiam post vsu huius remedii ad eam pro viribus promovendam expresse obliget (§. 9.); noua quaestio exoritur, quisnam ipsi effectus intuitu *sortium* acceptantibus debitarum & *pretii venditionis* tribuendus, seu vtrum hoc remedium etiam

etiam futuram sortium solutionem ex pretio venditionis faciendam attingat, nec ne. Quod omnino & simpliciter negandum esse, cum ratio tum natura huius remedii apertissime ostendit, quum nil nisi interimificam currentium vsurarum prioribus creditoribus debitarum solutionem, *saluo omni reliquo iure creditorum*, pro fine agnoscat, & per insequentem praediorum distractionem omnes eius effectus quoad futurum tollantur & cessent (§. 11.). Quodsi ergo praedia interimifice in solutum accepta postea iustum inueniant emtorem; pretium venditionis summam acceptantibus debitam vel praecise exaequat, vel secus. Sin prius acciderit, acceptantes omnes omnino exinde sortem debitam cum vsuris praeteritis debitis consequuntur, sed neutiquam iure aliquo speciali, ex praecedente acceptatione in solutum quaesito, sed eo iure, quod sententia prioritatis ipsis tribuit, & ex quo per acceptationem in solutum ad vsurarum admissi sunt perceptionem. Sin vero posterius contigerit, pretium ex venditione redactum vel summam acceptantibus debitam superat, vel ab eadem superari intelligitur. Priori casu iterum acceptantibus ex hoc pretio id, quod ipsis sortium & vsurarum nomine debetur, vi sententiae prioritatis soluendum est; residuum vero, quod rationem *hyperochae* habet (k), haud tamquam lucrum ex re aliena creditoribus acceptantibus cedit (l),

K 2

fed

(k) L. 20. §. 1. qui pot. in pign. -

(l) L. 24. §. 2. §. 1. de pignor. act. L. vit. C. de distrañ. pign. & hypoth.

sed tamquam pars massae concursus residua ad satisfactionem creditorum sequentium secundum seriem sententiae prioritatis adhibetur. Posteriori casu, qui facile accidere potest, non tantum ob taxationem interimisticam iusto maiorem factam, sed cum primis etiam ob ingentem usurarum praeteritarum, prioribus acceptantibus debitarum, summam vna cum sorte soluendam (§. 6.), non omnes acceptantes ex venditionis pretio, quod summa eorum, quae ipsis debentur, minus est, partem crediti sui consequuntur, sed secundum argumentum sententiae prioritatis prioribus ex illis, quoad eius fieri potest, plene satisfaciendum est, reliquorum non magis ratione habita, ac si ad remedium acceptationis in solutum numquam essent admissi. Veritatem huius adsertionis non tantum ratio & indoles huius remedii probant, cuius tamquam interimistici finis & effectus, distractione praediorum facta, cessant, sed manifesta etiam iustitia confirmat, utpote quae permittere nequit, ut per hoc remedium in omnium creditorum utilitatem introductum ius quaesitum priorum tollatur. Neque etiam posteriores acceptantium, qui spe sua excidunt, re certo iudicio ponderata, quod conquerantur, habent. Quodsi enim postea adparuerit, iustum praediorum debitoris pretium satisfactioni eorum impar esse; tantum abest, ut de laesione post acceptationem queri possint, ut potius sibi gratulari debeant, quod hac acceptatione mediante interim usuras perceperint, quas sine ea numquam essent consequuti. Hinc etiam
decidi

decidi potest quaestio, vtrum posteriores acceptantium, hunc distractionis exitum praevidentes, adiudicationi praediorum emtori faciendae contradicere, & hoc facto eam impedire queant? Si, quod emtor offert pretium, iudici iustum videatur, hoc omnino negandum est, quum intersit reipublicae, lites exitum habere, qui tamen posito hoc iure creditorum posteriorum haud facile esset exspectandus. Accedit, quod constitutio nostra posterioribus acceptantibus etiam post factam in solum acceptionem *ius offerendi* erga priores concedat (§. 7. n. 5.), cuius per usum re adhuc integra ius priorum distrahendi praedia tollere, atque hac ratione distractionem, quam sibi noxiam arbitrantur, impedire possunt.

quibus sibi noxiam arbitrantur, impedire possunt.

§. 35.

EPILOGVS.

Haec igitur, L. B. pro instituti ratione & viribus nostris qualibuscunque dixisse de hoc argumento sufficiant. Prodeunt ita studiorum nostrorum rudimenta, prodeunt non ipsorum doctrinaeve, sed humanitatis & indulgentiae Vestrae fiducia nixa, quae in spem nos vocat, fore, vt primitias haec, eo

K 3

consilio;

consilio, vt rationem studiorum debitam redderemus, conscriptas, aequi bonique consulatis, & si censura, vt arbitramur, dignum aliquid inueneritis, beneuolo animo litora notetis, correctioni subiiciatis, emendatione honoratis. Nobis pro ea, qua sumus aetate, sufficet, si modo non tota Vobis displicuerit opera nostra, & quale OVIDII de carmine suo:

*Quodsi minus digna est magna mea pagina laude,
Et voluisse sat est.*

etiam Vestrum de nostro labore fuerit iudicium.

A P P E N D I X.

DVRCHEL. v. f. w. *VARIATIONES*
 Wie sehr wir auch bey Auffuchung der per Mandatum vom 11. huj. gnädigt verlangten Constitution de A. 1646. allen möglichen Fleiß angewandt haben; so find wir dennoch nicht vermögend gewesen, dessen Original-Concept, weniger aber darüber verhandelte Acta im Archiv aufzufinden. Eine bloße alte Abfchrift ist nur vorhanden. Wir überreichen selbige hiebey, vnd da sie mit des damahligen Canzlers *Johann Cothmanns* eigenhändiger Rubric versehen ist, so sollte man daher wohl die Vermuthung nehmen, daß, weil er vielleicht selbst der Verfasser derselben gewesen oder wenigstens dabey zugezogen worden, diese Abfchrift dem Original-Concept gleich zu achten wäre. Allein merkliche darinn vorkommende Defecte vnd Abweichungen von den Abdrücken obfiren dieser Praefumtion. Dreyfach ist iene Constitution im Druck zu finden, als erstlich bey der *Hofgerichts-Ordnung*, ferner in *Tornouii Traçt. de feudis Meclenburg. P. 1. p. 675.* vnd in der *Sammlung einiger Mecklenburgischen Landesgesetze vnd Verfassungen von Jusitz-Sachen*, gedruckt Ao. 1771. p. 35. Alle drey harmoniren weder vollkommen vnter sich, noch mit angefchlossener Abfchrift, iedoch kommen die Abdrücke bey der Hofgerichts-Ordnung vnd der erwähnten Sammlung am mehresten mit einander überein. Wir haben alle 4 Exemplaria zusammengehalten, vnd in Anlage sub Litt A. deren Abweichungen bemerkt, welche so wichtig vnd wesentlich sind, daß es schwer seyn wird, eine davon zu wählen. Diese Constitution ist in Gestalt eines gemeinen Bescheides, wie sie sich selbst nennet, abgefasset, sie ist aber damahls wohl nicht in forma patenti durch den Druck bekannt gemacht, (im Archiv findet sich kein besondrer Abdruck davon) sondern vielmehr per Rescripta den Landes-Gerichten zur Nachachtung zugefertigt worden. Wären iene Rescripta cum inclus. dafelbst noch auf behalten, so könnten dadurch die verschiedenen Mängel der vorerwähnten Abfchrift vnd Abdrücke am leichtesten berichtigt werden &c. Schwerin den 18. April. 1769.

CARL FRIEDERICH EVERS, IOHANN IEREMIAS KAHLEN.

VARI-

A P P E N D I X
VARIANTES LECTIONES
DER CONSTITVTION,
DIE CONCURSE BETREFFEND.

D. D. 29. IAN. 1646.

Tornov. p. 675. lin. 16. *Schwerin vnd Ratzeburg*, sind nicht in der Abschrift, auch nicht in den übrigen Abdrücken, dagegen harmoniren diese 3 Exemplaria, vnd heisset es dafelbst: *Administrator des Stiffts vnd Graf zu Schwerin.*

Tornov. ibid. lin. 24. verb. *ihres vielgeliebten Vettern*, dagegen in den andern einstimmig: *ihres geliebten iungen Vettern.*

Tornov. ibid. lin. 25. *aus denen bey beyden*, dagegen in den andern Abdrücken vnd der Abschrift: *aus denen bey Dero beyden.*

Tornov. ibid. lin. 26. *vnd im Hof-Gericht &c.* bey den übrigen: vnd *Hofgericht.*

Tornov. p. 676. lin. 2. *vnd dieses Landes vnd Fürstl. Gerichts Herkommen.* In den beyden übrigen Abdrücken: *vnd dieses Landes vnd Fürstenthum Gerichts Herkommen.* Dagegen in der Abschrift: *vnd dieses Landes Fürstlicher Gerichte Herkommen.*

Tornov. ibid. lin. 3. *auch I. F. G. Lehn-Leuten.* In der Abschrift vnd den beyden andern Abdrücken: *Sondern auch I. F. G. Lehnleuten.*

Tornov.

Tornov. *ibid.* lin. 8. vnd die übrigen Abdrücke: *alle vnd iede Priorität-Vrthel.* In der Abschrift: *alle vnd iede sothane Priorität-Vrthel.*

Tornov. *ibid.* lin. 9. vnd beyde übrige Abdrücke: *so nach diesem dato publiciret werden;* stehen nicht in der Abschrift.

Tornov. *ibid.* lin. 11. *vnd nur auf Jahrschare erkannt.* Die beyden andern Abdrücke: *vnd nur auf gewisse Jahre erkannt.* In der Abschrift: *auf gewisse Jahrscharen.*

Tornov. *ibid.* lin. 12. item die Abschrift: *hiemit vnd Kraft dieses.* Die beyden andern Abdrücke: *hiemit vnd in Kraft.*

Tornov. *ibid.* lin. 17. item Abdruck bey der Hofgerichts-Ordnung; item Abschrift: *er auch der darauf rechtmässig.* In dem Abdruck der Sammlung aber: *er auch der auf rechtmässig.*

Tornov. *ibid.* lin. 30. item Abdruck der Hofgerichts-Ordnung; item Abschrift: *sie seyn ihres Capitals vnd laufenden Zinsen &c.* Bey dem Abdruck der Sammlung: *sie seyn ihres Capitals Zinsen.*

Tornov. *ibid.* lin. 34. *vnd cedirten Güter.* Abdruck bey der Hofgerichts-Ordnung: *vnd der edirten.* Abdruck bey der Sammlung: *vnd der cedirten.* In der Abschrift: *vnd deren cedirten Güter.*

Tornov. p. 677. lin. 3. item beyde Abdrücke: *dass sie endlich gar leer ausgehen würden.* In der Abschrift ist diese Stelle ausgelassen.

Tornov. *ibid.* lin. 6. item Abdruck der H. G. Ordn. item Abschrift: *Ordnung voranstehen.* Bey dem Abdruck der Sammlung: *so in der Ordnung stehen.*

Tornov. *ibid.* lin. 8. item beyde Abdrücke: *prioritatis die Taxation.* In der Abschrift: *sententiae prioritatis, in den Sachen aber, darinn*

L

schon

schon eine Priorität-Vrthel publiciret, a dato dieses Bescheides die Taxation.

Tornov. ibid. lin. 11. it. Abdruck der Sammlung: Bezahlung bekommen. In der Abschrift: Bezahlung erlangen.

Tornov. ibid. lin. 12. ihre Bezahlung bekommen können, dieselbe Güter nach dem gemachten Taxt. Diese ganze Stelle fehlet in dem Abdruck bey der Hofger. Ordn.

Tornov. ibid. lin. 13. bis sie an einen. In allen andern: bis sie einen Käufer.

Tornov. ibid. lin. 14. denn höchstes Fleißes zu bemühen schuldig seyn sollen. In den beyden übrigen Abdrücken: doch höchlich bemühen sollen. In der Abschrift: doch höchsten Fleißes zu bemühen schuldig seyn sollen.

Tornov. ibid. lin. 15. gerathen können. Dieses fehlet in allen übrigen.

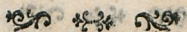
Tornov. ibid. lin. 16. it. Abschrift: sonst darum können. In den andern Abdrücken: sonst damit können.

Tornov. ibid. lin. 18. die Creditores aber. Abdrücke vnd Abschrift: dieienige Creditores.

Tornov. ibid. lin. 21. deren bloßen Besitz sie etwa hiebevör. In den andern Abdrücken: deren bloßen Besitz sie schon hiebevör. In der Abschrift: deren Besitz sie etwa hiebevör.

Tornov. ibid. lin. 23. bis 27. it. beyde andre Abdrücke: gegen Wiederempfangung nothwendiger beständigen (in den beyden andern Abdrücken fehlet das Wort: beständigen,) Meliorationen, so zu I. F. G. Canzeley-Gericht Moderation, ohne einiger in hoc puncto moderationis verstandener

- verstandener* (in den beyden andern Abdrücken: *verstattender*) *Appellation* *ausgestellet seyn soll.* Diese ganze Parenthesis fehlet in der Abschrift.
- Tornov. *ibid.* lin. 28. *it.* die andern Abdrücke: *Process seine.* In der Abschrift: *Process allerseits seine.*
- Tornov. *ibid.* lin. 29. *it.* die andern Abdrücke von: *oder da bis: erhandeln soll.* Diese ganze Stelle ist nicht in der Abschrift.
- Tornov. *p.* 678. lin. 16. *Informatori.* In den beyden andern Abdrücken vnd der Abschrift: *Reformatori.*
- Tornov. *ibid.* lin. 16. *Vrthel demienigen.* Zwischen diesen beyden Worten fehlet die ganze Parenthesis, welche in den beyden andern Abdrücken vnd der Abschrift also lautet: *Vrthel (daferne selbige in rem indicatam ergangen, und wider sie keine andre Rechtsmittel vorgenommen worden,) demienigen.*
- Tornov. *ibid.* lin. 17. *welchem er wieder vorgefetzt worden.* In den andern Abdrücken vnd der Abschrift: *welchem er wird vorgefetzt werden.*
- Tornov. *ibid.* lin. 24. *hierunter erinnert.* In den übrigen: *hiemit erinnert.*
- Tornov. *ibid.* lin. 33. *ausländische Facultäten Vrthel sich begeben.* In der Abschrift: *ausländischer Facultäten Vrtheilen sich begiebet.*
- Tornov. *p.* 679. lin. 1. *it.* beyde Abdrücke: *creditorum & bonorum patrimonorum.* Diese Stelle fehlt in der Abschrift.
- Tornov. *ibid.* lin. 10. *an Capital an Zinsen.* In den beyden andern vnd der Abschrift: *Capital als Zinsen.*
- Tornov. *ibid.* lin. 11. *vorgezogen werden, welche sie.* In den beyden andern

dem Abdrücken vnd in der Abschrift ist zwischen *werden* vnd *welche* eingerückt: *und soll forthin zu mehrerer Nachricht der Facultäten bey allen Prioritäts-Akten copia dieser Ihro Fürstl. Gnaden* (in der Abschrift stehet: *Vnser statt Ihro F. G.*) *Constitution beygelegt werden, welche sie &c.*

Tornov. *ibid.* lin. 15. *von dero Canzeley Directore vnd Rätthen declarivet seyn.* In den beyden andern Abdrücken vnd der Abschrift: *von dero (dem) Canzler, Canzeley Directoren (Directore) vnd Rätthen declarivet werden.*

Tornov. *ibid.* lin. 16. *gehorsamst.* In der Abschrift: *gehorsamlich.* In den beyden andern Abdrücken ist dieß Wort ausgelassen.

ERRATA.

- Pag. 7. (d) lin. 8. lege: *translati.*
 P. 14. (r) lin. vlt. l. Dec. 25. n. 3.
 P. 16. (z) lin. 4. verbo *Ducalia addatur: Altenburgica & Hildburgbusana.*
 P. 24. (n) lin. 2. l. part. 1. fol. 79.
 P. 34. lin. 4. l. *cessionis.*
 P. 38. lin. 2. l. *dependet.* *Ibid.* l. *acceptatio.*
 - (r) lin. 1. l. *de public.*
 P. 44. (c) lin. 1. l. cap. 4. sect. 11. n. 27.
 P. 46. lin. 5. a fine l. *consentur.*
 P. 67. lin. 19. l. *definit.*

Göttingen, Diss., 1770

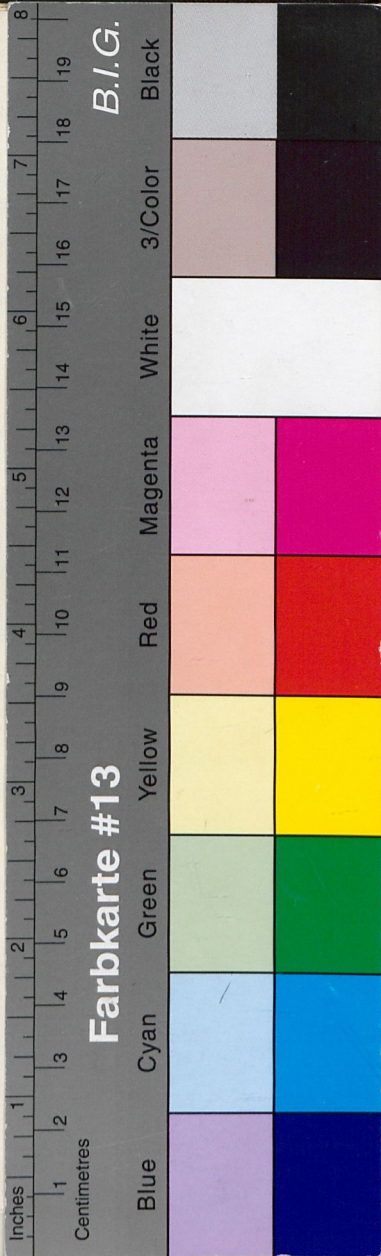
ULB Halle
004 590 627

3

fb.

24

Pr. 23. num. 31. *112.*

1770, 1

1

1847

DISSERTATIO INAUGURALIS IVRIDICA
DE
TAXATIONE ET ACCEPTATIONE
IN SOLVTVM INTERIMISTICA
PRAEDIORVM DEBITORIS IN CONCVRSV

AD
CONSTIT. DVICAL. MEGAPOL. D. D. 29. IAN. 1646.

QVAM
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO AC POTENTISSIMO PRINCIPE
AC DOMINO,
D O M I N O
GEORGIO III.

MAGNAE BRITANNIAE, FRANCIAE, ET HIBERNIAE REGE,
DEFENSORE FIDEI, BRVNSVICENSIVM AC LVNEBVRENSIVM
DVCE, S. R. I. ARCHITHESA VRARIO ET ELECTORE,

CONSENSV ET AVCTORITATE
ILLVSTRIS IVRECONSVLTORVM ORDINIS
PRAESIDE
GVSTAVO BERNH. BECMANNO,

IVR. VTRIVSQVE DOCT. PHILOS. MAG. ET VTRIVSQVE PROF.
PVBL. ORDIN. NEC NON CONSIL. AVL. REG.

PRO SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS
RITE LEGITIMEQVE OBTINENDIS
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTIT
AVCTOR

IOANNES GEORGIUS KAEMMERER
GVSTROVIO-MEGAPOLITANVS.

D. IIII. APRIL. CLD ICCC LXX.

GOETTINGAE,
EX OFFICINA BARMEIERIANA.

